

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mogyorósbánya Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	52
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	70
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
1. A HEP IT részletei.....	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	72
Jövőképünk	72
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	73
3. Megvalósítás	76
3.1 A megvalósítás előkészítése	76
3.2 A megvalósítás folyamata	76
3.3 Monitoring és visszacsatolás	79
3.4 Nyilvánosság	79
3.6 Érvényesülés, módosítás	80
4. Elfogadás módja és dátuma	81

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Mogyorósbánya Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Mogyorósbánya (régii nevén Mogyorós) és környéke ősidők óta lakott hely, ahol kő- és római kori leletek kerültek elő a földből, de földvár maradványaira is bukkantak itt. Első írásos említése 1269-ből való, ekkor Munorod, Munoros, 1277-ben Moniorous alakokban jelenik meg neve az oklevelekben. 1570-től egységesen Mogyoros vagy Mogyorós. 1269-ben Mária királyné Pál veszprémi püspök öccsének, Hont-Pázmány nemzetségbeli Ármái Benedek ispánnak adta, s határát leíratta, mely elég pontosan követi a mai Mogyorósbánya határát. A település neve a török időkben nem szerepel az írásos adatok között – valószínűleg elpusztult –, később azonban lassan újranevesedett.

A középkorban királynéi birtok, majd a Zovárdok és átmenetileg a Csákok birtokolják. 1437-ben az óbudai apácák, (klarisszák) szereznek birtokjogot, amit a rend feloszlatásáig /1782/ megtartottak. Attól kezdődően egészen 1945-ig a földesúri jogokat a Vallásalap gyakorolta. A török uralom után, a 18. Század elején az apácák „tótokat” és németeket telepítettek ide.

1825-ben kőszent fedeztek fel a település határában, így a lakosság ez idő tájt a „kőszén ásásával” foglalkozott. A történelem viharai az ország más településeihez hasonló nyomokat hagytak a község életében. A bányászkodásnak köszönhetően aktív társadalmi élet bontakozott ki, melyet a különböző egyletek, egyesületek működése igazol. 1971-ben közigazgatási önállóságát elvesztette, 1990-ben visszaállt önkormányzata.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Nevezetességek:

- Római katolikus templom – A 17. században épült, román stílusban. A XVII. Században átépítették. Homlokzat előtti tornyát gúlisíkok fedik.
- Művelődési Ház
- A táti úton álló 1749-ben készült kőkereszt és kőkorpusz.
- Bezerédy Gyula szobrászművész 1858-ban itt született a községben.
- Itt halad át a Kinizsi Százasteljesítménytúra, az Országos Kék Túra és 2006-2008 között a Terep Százastfutóverseny, melyeken Mogyorósbánya körülbelül a táv felénél fekszik.

A -bánya utótagot a XX. Század elején kapta, mára azonban megszűnt erre a bányászkodás. Sokkal inkább jellemzőbb a csend és a jó levegő. Rendszeresen itt tartják megfigyelésekkel egybekötött összejöveteleiket a csillagászok is, mivel a tiszta levegő és a városi fényszennyeződésektől mentes égbolt esténként jó látási viszonyokat teremt.

Mogyorósbánya 2013. január elsejétől az Esztergomi Járáshoz tartozik.

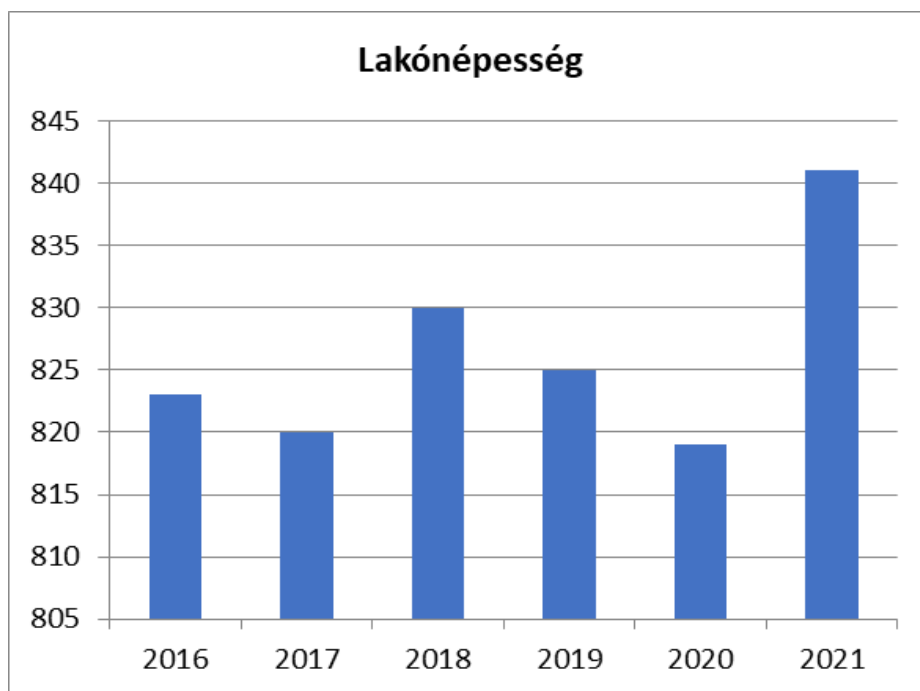
A Járás illetékességi területe: Annavölgy, Bajna, Bajót, Csolnok, Dág, Dorog, Dömös, Epöl, Keszthely, Lábátlan, Leányvár, Máriahalom, **Mogyorósbánya**, Nagysáp, Nyergesújfalu, Piliscsév, Pilismarót, Sárísáp, Süttő, Tát, Tokod, Tokodaltáró, Úny. Székhelytelepülés: Esztergom.

Mogyorósbánya állandó lakossága 2021. évben 841 fő volt. Területe: 7,32 km².

A település lakónépessége folyamatosan nő, ami az országos átlaggal szemben kedvező eredmény. Az alábbi táblázatokban jól látható a település lakosságának alakulása.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	823	bázis év
2017	820	99,64%
2018	830	101,22%
2019	825	99,40%
2020	819	99,27%
2021	841	102,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 1. számú táblázatból láthatjuk, hogy 2021-ben ugrásszerűen megnövekedett a lakónépesség, ez a bevándorlásnak köszönhető.

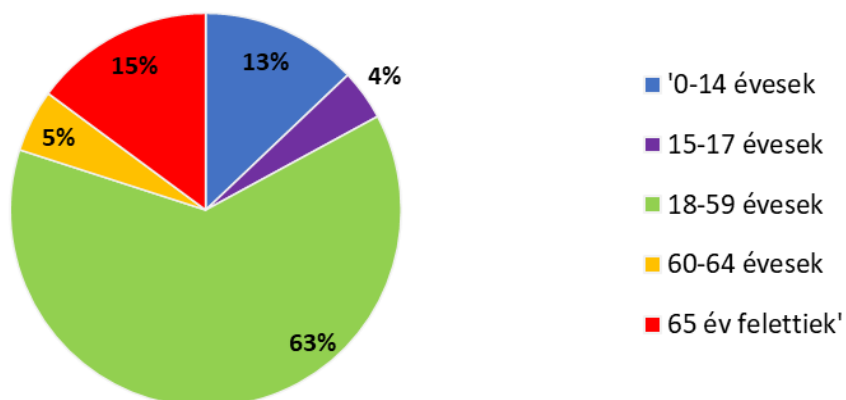
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	409	466	875	46,74%	53,26%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			16	1,83%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	53	76	129	6,06%	8,69%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	17	12	29	1,94%	1,37%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	257	236	493	29,37%	26,97%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	21	34	55	2,40%	3,89%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	61	108	169	6,97%	12,34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

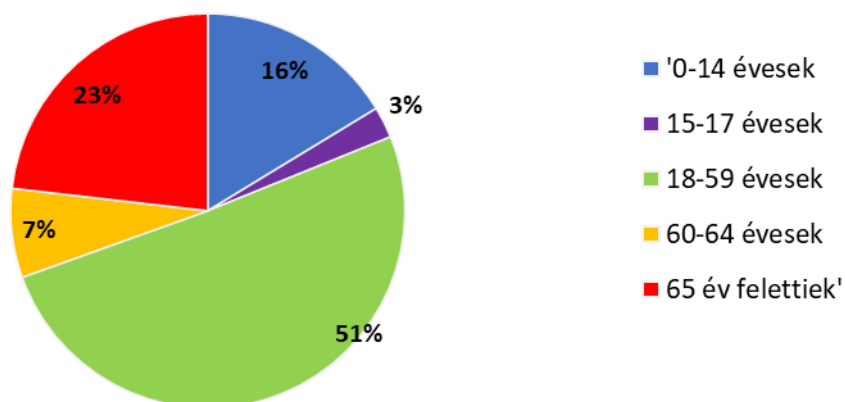
A 2. számú tábla tartalmazza a 2019-es év állandó népesség adatait korosztályos és nemenkénti megosztásban. A táblázatokból és a kördiagramokból kiderül, hogy a férfiak száma 65 éves kor felett jelentősen csökken a nőkéhez képest.

A népesség korösszetétele hullámzó az utóbbi öt évben. A 3. számú táblázatban a 0-14 éves lakosok száma 2016-ban 158 fő, 2019-ben 129 főre csökkent, de 2021-re ismét 157 főre növekedett. A 65 év feletti állandó lakosok száma 2016-ban 152 fő volt, 2021-ben 167 fő, mely lassú emelkedést mutat.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

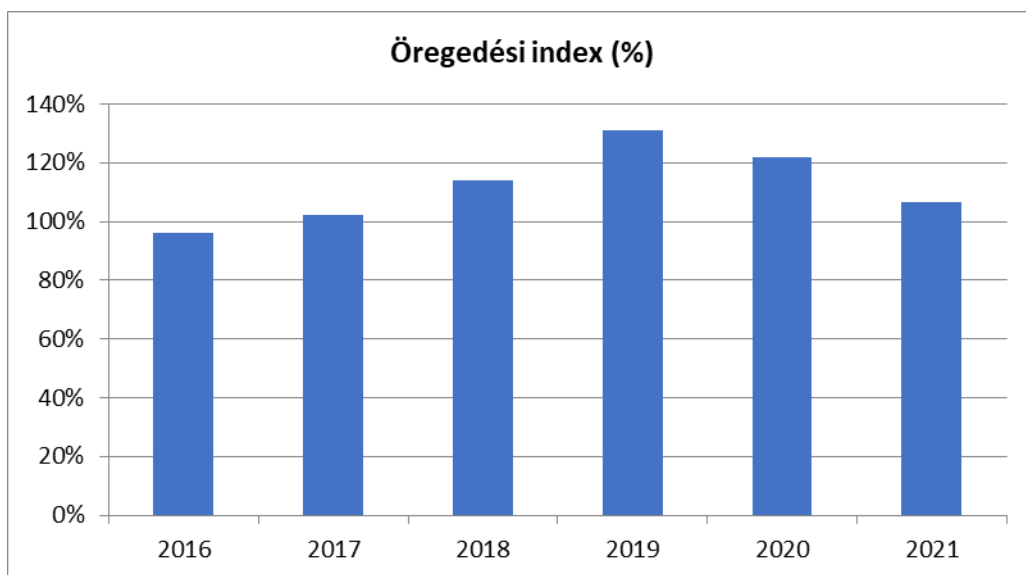
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	152	158	96,20%
2017	151	148	102,03%
2018	156	137	113,87%
2019	169	129	131,01%
2020	168	138	121,74%
2021	167	157	106,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index a 100 fő 14 év alattira jutó 65 év felettiek számát jelzi. A fenti táblázatból megállapítható, hogy az utóbbi 2016-tól itt is hullámváz látható, de 2019-től Mogyorósbánya lakossága nem előregedő.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-6,04
2017	6,09
2018	21,82
2019	-2,42
2020	0,00
2021	30,12

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mogyorósbányán az utóbbi években az elvándorlás nem jellemző, 2020-tól egyre nő a településre költöző családok száma.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,00
2017	-4,87
2018	-13,33
2019	-6,04
2020	-8,52
2021	-1,20

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A település fekvése és adottságai magukban hordozzák az értékeit is. A kikapcsolódásra, pihenésre vágyók figyelemreméltó természeti értékeket találnak Mogyorósbányán.

A bányászkodás ideje alatt épült meg a település közösségi épülete a Művelődési Ház, ami helyszínt biztosít a település intézményei rendezvényeinek, legyen az idősek napja, farsangi bál, télapó ünnepség vagy akár karácsonyi koncert. Küldetésünk, hogy az épület állapotát felújítsuk és korszerűsítsük. Továbbá a Polgármesteri Hivatal épület felújítása, korszerűsítése az elkövetkező néhány évben fontos küldetésünk.

A Vendégház ad otthont a község könyvtárának, mely Együttműködési megállapodás keretében a TMJV József Attila Könyvtár szakmai irányításával bővíti folyamatosan a könyvtári állományt. A falu lakosságának életében döntő szerepet játszik a római katolikus hitvallás. A község főutcáján, a főtértől alig ötven méterre található a Római katolikus templom és plébánia.

Mogyorósbánya pecsételő helye az országos kéktúra útvonalnak, egy-egy teljesítmény túra, például Kinizsi 100, Gerecse 50 alkalmával több százan haladnak át a településen.

Mogyorósbánya Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását olyan elvnek tekinti, amely meghatározza valamennyi önkormányzati tevékenységet, legyen szó a kötelező vagy önként vállalt feladatokról. Küldetésünknek tekintjük, hogy Mogyorósbánya mindenki számára vonzó, élhető település legyen a jelenben és maradjon a jövőben is. Fontosnak tartjuk, hogy a község lakói hozzá jussanak azokhoz a szolgáltatásokhoz, lehetőségekhez, melyek biztosítják számukra a megfelelő életszínvonal elérését, illetve fenntartását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mogyorósbánya település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy a Program saját, valamint intézményeit érintő részeit anyagi lehetőségei függvényében végrehajtja, továbbá segíti az esélyegyenlőség megvalósulását a település területén más szervezeteknél, valamint más szervezetek által.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A HEP-nek kiemelten foglalkoznia kell:

- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, foglalkozási esélyeinek
- javításával,
- a munkaerő-piaci szegregáció visszaszorításával,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok
- összehangolásával,
- a közszolgáltatásokhoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés
- biztosításával,
- a helyben élő nehezebb sorsú, tartós betegségben lévő, fogyatékkal élő, szegénységgel
- küszködők, hátrányos helyzetben levők segítségével,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával,

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program figyelembe veszi Mogyorósbánya Község Önkormányzatának azon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására.

A HEP figyelembe veszi Mogyorósbánya Község Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat:

- **Mogyorósbánya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 79/2018. (XI.28.) számú határozatával elfogadott Mogyorósbánya Község Települési Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023.**
- **Mogyorósbánya Község Önkormányzatának 6/2015 (IV.29.) önkormányzati rendelete a gyermekek védelmét szolgáló ellátások helyi szabályairól, valamint a szociális ellátásokról és az egyes szociális szolgáltatásokról**
mely a szociális biztonság megteremtése, illetve megőrzése érdekében az 1993. évi III. törvény rendelkezéseinek megfelelően meghatározza Mogyorósbánya község egyes pénzübeli és természetbeni szociális ellátási formáit, a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit, az önkormányzati pénzübeli ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint ellenőrzésének szabályait, továbbá célja a hátrányos helyzetű, munkaképes aktív korú ellátott és ellátásban nem részesülő személyek és családjuk önfenntartó képességének megteremtése.
- **Intézmények pedagógiai programjai**

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

- **Új Roma Stratégia (2019-2030)**
- **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)**
- **„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)**
- **Nők és Férfiak Társadalmi egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)**
- **Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)**
- **Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)**

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebtv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Mogyorósbánya Község Önkormányzata a helyi esélyegyenlőségi program összeállításánál figyelembe vette a meglévő költségvetési és sport koncepciókat, valamint különös figyelmet fordított a Mogyorósbányáért Közalapítvány Alapító Okiratában szereplő célok megvalósulására, illetve a Mogyorósbánya Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatával létrejött együttműködési megállapodás célkitűzéseire. Feltérképezte a településen működő civil egyesületeket és azok céljainak megvalósítását is szem előtt tartotta a helyi esélyegyenlőségi program összeállításánál.

Mogyorósbánya Község Önkormányzata az elmúlt években közintézményei karbantartására, felújítására pályázati erőforrásokat vett igénybe. Ennek eredményeként az elmúlt évek során több pályázati lehetőséget is felhasználva újítottuk meg közintézményeinket.

Továbbra is fontos feladatként támogatjuk a szlovák nemzetiségi önkormányzatot, hisz a szlovák hagyományok ápolásában játszik fontos szerepet.

Mogyorósbánya Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja készítése során az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek, koncepciók kerültek áttekintésre, biztosítva az önkormányzati dokumentumok összhangjának megteremtését:

- Mogyorósbánya Község Településrendezési Terve
- Mogyorósbánya Község Önkormányzatának helyi rendeletei
- Járási Esélyteremtő Programterv

2016-ban az esztergomi járás önkormányzatai területi együttműködési program keretében elkészítették az **Esztergomi Járás Esélyteremtő Programtervét**, melynek célja az egy járáshoz tartozó települések, helyi szereplők közötti területi együttműködések kialakítása és megerősítése, a társadalmi felzárkózást elősegítő és a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtásához kapcsolódó koordinációs tevékenység megvalósítása.

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele továbbra is a települések egyenlőségi programjának megléte. Az önkormányzat a továbbiakban is szeretné az állami és uniós forrásokat felhasználni a település fejlesztésére, ezért elhatározta, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló törvény alapján 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadnak el, melyet meghatározott időközönként felülvizsgálnak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mogyorósbánya Község Önkormányzata az alábbi társulások tagja:

1. TÁTI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2001. évi CLXXXIX. tv. 85-86.§-ai alapján Tát Város Önkormányzata és Mogyorósbánya Község Önkormányzata az önkormányzat működésére, a polgármester, a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására közös önkormányzati hivatalt alakítottak és tartanak fenn.

2. TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZAT CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATA

A Közös Önkormányzati Hivatal együttműködésének keretein belül látja el feladatát Tát Város Család és Gyermekjóléti Szolgálat mindkét településen.

3. ESZTERGOM ÉS NYERGESÚJFALU TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS

A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. CVII. törvény alapján, 2005. május 10-én, Bajót, Dömös, Esztergom, Lábatlan, Mogyorósbánya, Nyergesújfalu, Pilismarót, Süttő és Tát települések részvételével megalakult az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás.

4. DUNA-VÉRTES KÖZE REGIONÁLIS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TÁRSULÁS

A társulást 79 Komárom-Esztergom, Pest és Fejér Vármegyei település hozta létre 2004-ben a térség hulladékgazdálkodási problémáinak megoldására az Új Magyarország Fejlesztési Terv támogatási forrásának igénybevételével.

5. ISTER-GRANUM KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI CSOPORTOSULÁS

A társulás egy határmenti, 102 település önkormányzati társulása. Az alábbi szakterületeken próbálja a régió érdekeit érvényesíteni, illetve fejlesztéseket megvalósítani: közlekedés; turizmus; helyi termék (mezőgazdaság); gazdaságfejlesztés; környezetvédelem, energetika

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A felhasznált statisztikai adatok:

- a TEIR adatbázisból,
 - helyi önkormányzati adatokból,
 - statisztikákból,
 - a helyi nyilvántartásokból kerültek összegyűjtésre.
-
- Hiányosság:
 - nem készítették el a szociális térképet, ami a helyi társadalomról az általános ismereteknél jóval részletesebb képet nyújt.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Mélyszegénység alatt azt értjük, amikor valaki hosszabb időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él. Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról, felsorolja a jelzőrendszer tagjait, meghatározza kötelező együttműködésüket, feladataikat a veszélyeztető okok feltárásában, a veszélyeztetettség időben történő felismerésében.

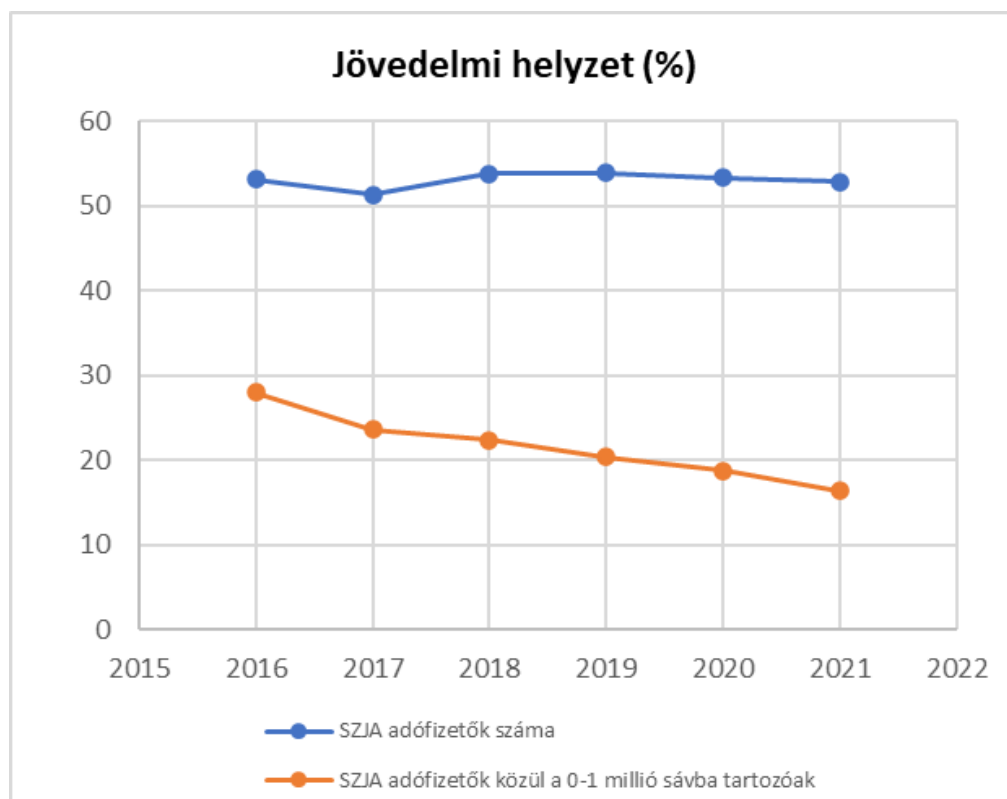
A Család- és Gyermejkölési Szolgálat által kötelezően működtetett esetkonferenciák alkalmával igyekszünk folyamatosan adatokat gyűjteni a mélyszegénységben élőkkel kapcsolatban. Jelenleg Mogyorósbányán nincs mélyszegénységben élő lakos.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi viszonyokra pontos adatok nem állnak az önkormányzat rendelkezésére, csak az önkormányzattól ellátásban részesülőkről bírnak megbízható információval. A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az idősebb korosztály elmondásaiból kiderül, hogy sokan, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolva arra, hogy elhunytuk a gyerekeiket – a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa. A településen 320 lakóingatlan található. A házak jövedelmi helyzetéről, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. Minden lakóingatlan vezetékes ivóvízzel, villannyal ellátott és megoldott a szennyvízkezelés is. A kényelmi komfort kiegészítők jelenleg igen vegyes képet mutatnak. Televízióval, mobil telefonnal, internet szolgáltatással szinte minden lakos rendelkezik. Zömében a lakásokat gázzal fűtik, de van még szén és fatüzelésű ingatlan is. Szinte az összes ingatlanhoz tartozik a falusias jellegnek megfelelően kisebb-nagyobb kert, biztosítva a konyhakerti növények megtermelésének lehetőségét. A külterületi földterületeket helyi gazdálkodók művelik, melyek részben saját, részben bérelt földterületek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	53,07	28,00
2017	51,33	23,59
2018	53,75	22,41
2019	53,83	20,38
2020	53,30	18,76
2021	52,84	16,36

Forrás: TeIR, KSH Tstar

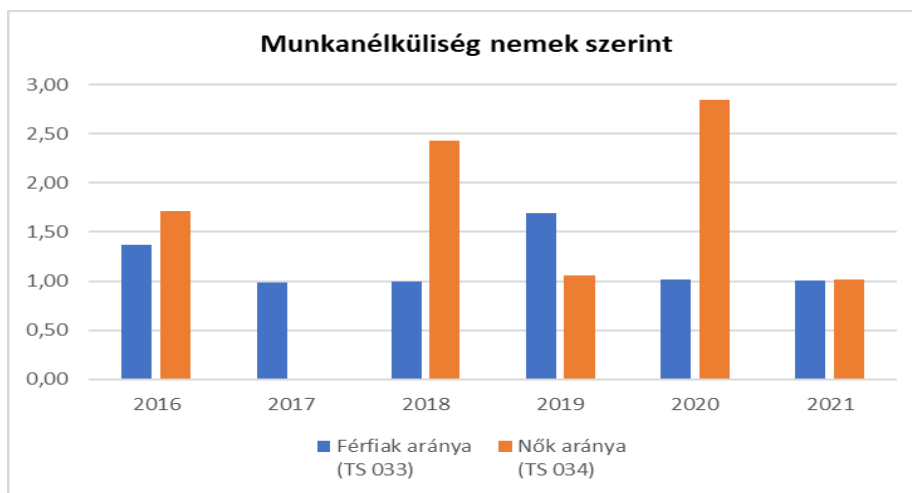
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,37	1,71	1,54%
2017	0,98	0,00	0,49%
2018	1,00	2,43	1,72%
2019	1,69	1,06	1,38%
2020	1,02	2,85	1,94%
2021	1,01	1,02	1,02%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

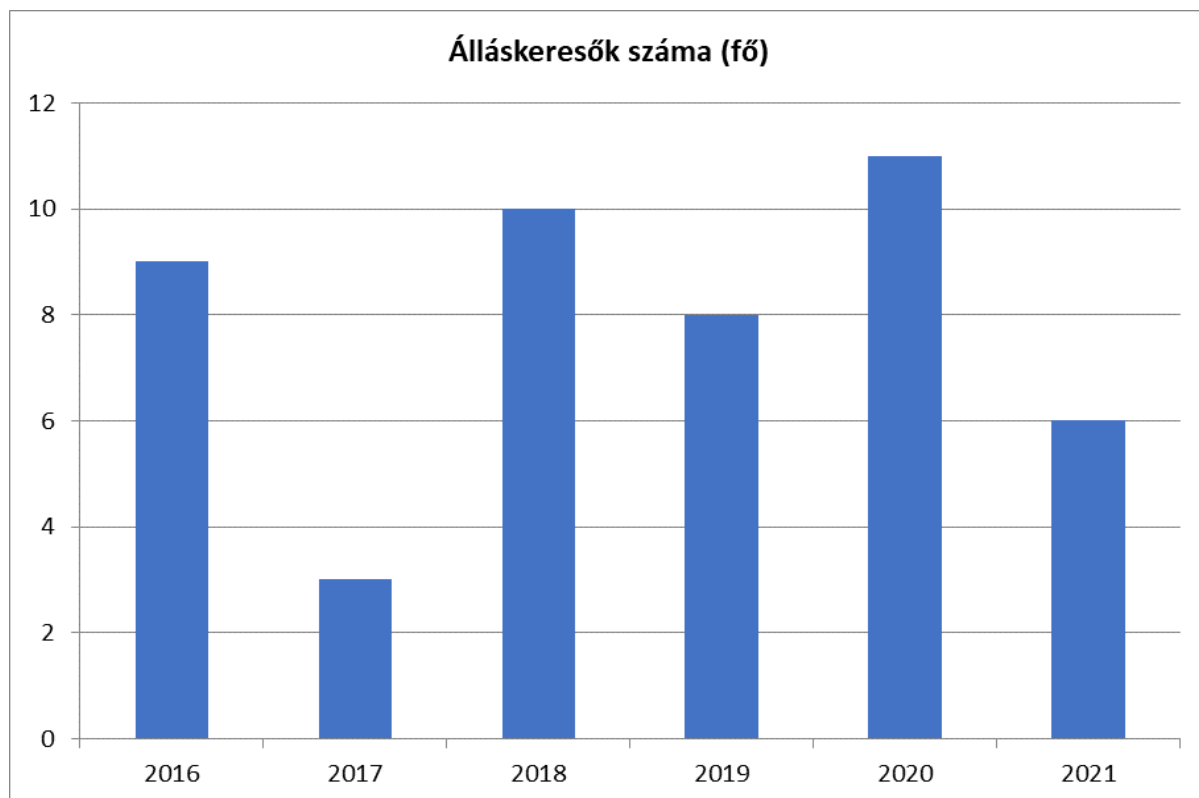
A fenti táblázatból jól látható, hogy a bázis évhez képest a munkanélküliek száma csökkent. Míg az utóbbi években a nők aránya nagyobb volt, 2021-re a férfiak és nők száma közel azonos.

A táblázatokban szereplő adatok azonban nem pontos mutatói a munkanélküliek számának, hiszen azok csak az egy adott év során nyilvántartásba kerülő, illetve szereplő személyek számát mutatják. A szociális területen dolgozók tapasztalatai, hogy aki nem kap támogatást, nem jelentkezik a munkaügyi központban.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	9	3	10	8	11	6
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	9,09%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00
	%	11,11%	33,33%	20,00%	25,00%	18,18%	33,33%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	0,00	1,00	2,00	1,00	0,00
	%	11,11%	0,00%	10,00%	25,00%	9,09%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	22,22%	0,00%	0,00%	12,50%	9,09%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	11,11%	0,00%	10,00%	0,00%	9,09%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	3,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	30,00%	0,00%	9,09%	16,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	33,33%	10,00%	12,50%	9,09%	16,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	22,22%	33,33%	0,00%	0,00%	9,09%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	0,00	1,00	0,00	2,00	0,00
	%	22,22%	0,00%	10,00%	0,00%	18,18%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	10,00%	12,50%	0,00%	16,67%

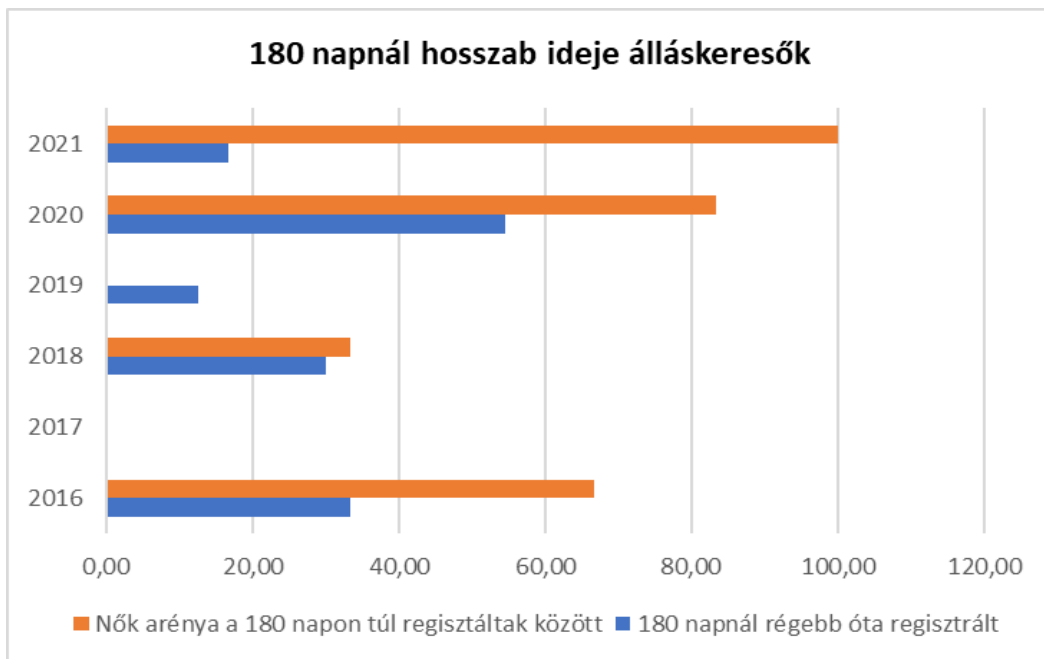
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mogyorósbánya lakosságának nyilvántartott állás keresőit, ha korcsoportonként megvizsgáljuk, látható, hogy a 61 év vagy afeletti korosztályban sincs kiemelkedő munkanélküliség. Ez szerencsés helyzetnek mondható, mert nem éri őket hátrányos megkülönböztetés akár a nyelvtudás vagy a számítógépes ismeretek hiánya miatt.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	33,33	66,67
2017	0,00	n.a.
2018	30,00	33,33
2019	12,50	0,00
2020	54,55	83,33
2021	16,67	100,00

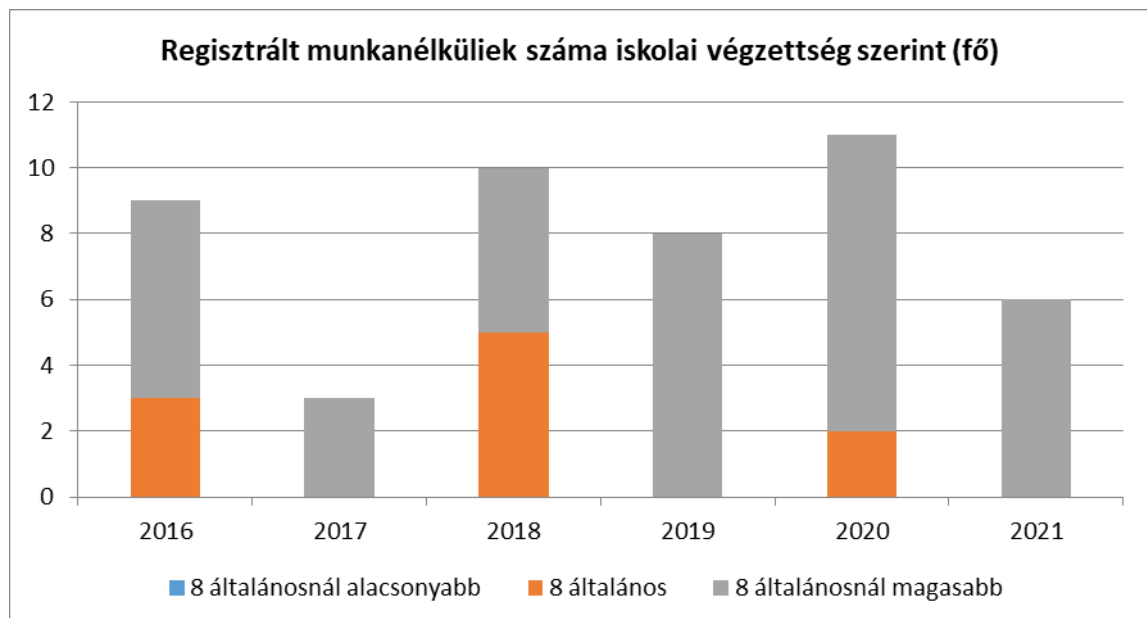
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők közül a nők aránya általában magasabb, mint a férfiaké. 2021-ben míg a férfi álláskeresők 16,67 %-a, addig a nők 100 %-a 180 napnál hosszabb ideje álláskereső.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az iskolai végzettség, szakképzettség fontos szempontja a foglalkoztatásnak, mely a szegénység vizsgálatánál, a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőök száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőök száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőök megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	9	0	0,00%	3	33,33%	6	66,67%
2017	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%
2018	10	0	0,00%	5	50,00%	5	50,00%
2019	8	0	0,00%	0	0,00%	8	100,00%
2020	11	0	0,00%	2	18,18%	9	81,82%
2021	6	0	0,00%	0	0,00%	6	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mogyorósbányán a regisztrált munkanélküliek közül senkinek nincs 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettsége, 2021-ben a 100%-a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik. Ezen adatokból megállapítható, hogy nem az alacsony iskolázottság jelenti a legfőbb problémát, hanem az, hogy nem rendelkeznek piacképes szakmával

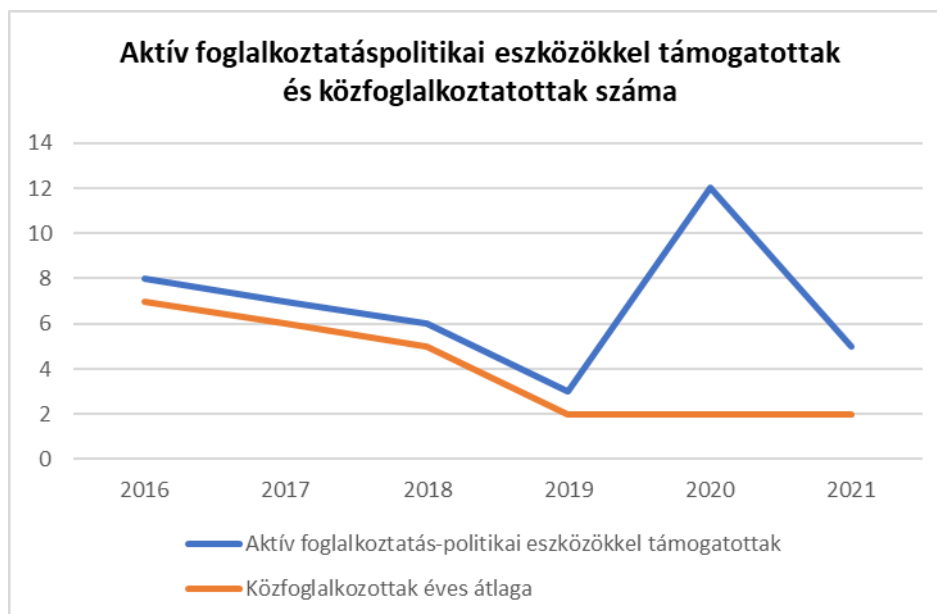
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának munkatársai és az Önkormányzat is mindent megtesz annak érdekében, hogy segítse a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépést, azonban a tapasztalat azt mutatja, hogy az érintettek erre nem eléggé motiváltak.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	8	7
2017	7	6
2018	6	5
2019	3	2
2020	12	2
2021	5	2

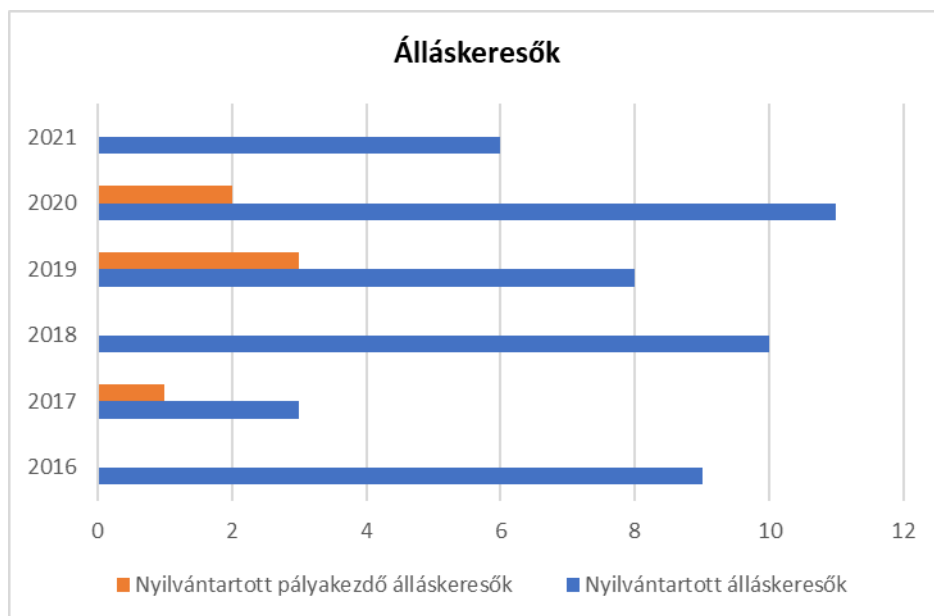
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
Helyközi buszjáratok indulnak Esztergom, Dorog és Nyergesújfalu irányába, igazodva a környező gyárak munkarendjéhez, illetve a vasúti menetrendhez. A lakossági visszajelzések alapján megállapítható, hogy a buszjáratok gyakorisága még nem elegendő, további egyeztetésre lenne szükség. Egyre több üzem saját buszjáratot indít a saját munkavállalóik munkába jutásának elősegítésére.
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;
A fiatalok körében csökken a munkanélküliség. Sajnos a fiatalok elvándorlása jellemző, de megfigyelhető az a tendencia, hogy családalapítás után a családdal, gyerekekkel együtt visszatérnek.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	9	0
2017	3	1
2018	10	0
2019	8	3
2020	11	2
2021	6	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Felnőtt átképzésre Esztergomban van lehetőségük az álláskeresőnek, 2 oktatási intézményben, a képzések 2 évesek, hetente 2 nap elfoglaltságot jelentenek, mindenki számára ingyenesek.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása; nem releváns

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén; nem releváns

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

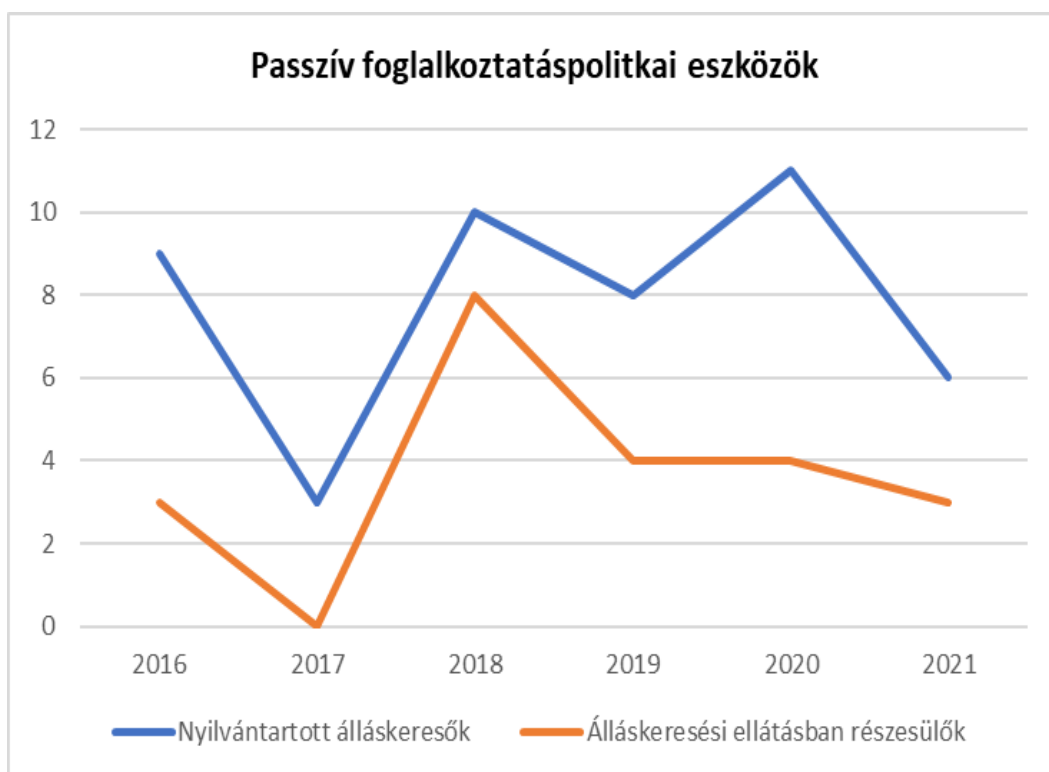
Mogyorósbánya Önkormányzata szeretné megismertetni a lakossággal az informatikai alapismereteket, az idősebbeknek segítséget nyújtani a számítógépes alapismeretek elsajátításában, minden korosztálynak felhívni a figyelmét a biztonságos internet használatára, de sajnos önerőből erre nem telik. Amennyiben a jövőben lesz lehetőség pályázati forrásból digitális ismeretek megszerzésével kapcsolatos tanfolyamot, szakkört indítani, önkormányzatunk élni fog vele.

Számítógépes hozzáférésre nincs lehetőség, a település lakossága viszont fordulhat segítségért a polgármesteri hivatalban dolgozókhöz, a könyvtárhoz, vagy akár a családsegítő szolgálat munkatársaikhoz, legyen szó egy hivatalos levél vagy önéletrajz megírásáról, vagy csak fénymásolásról.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

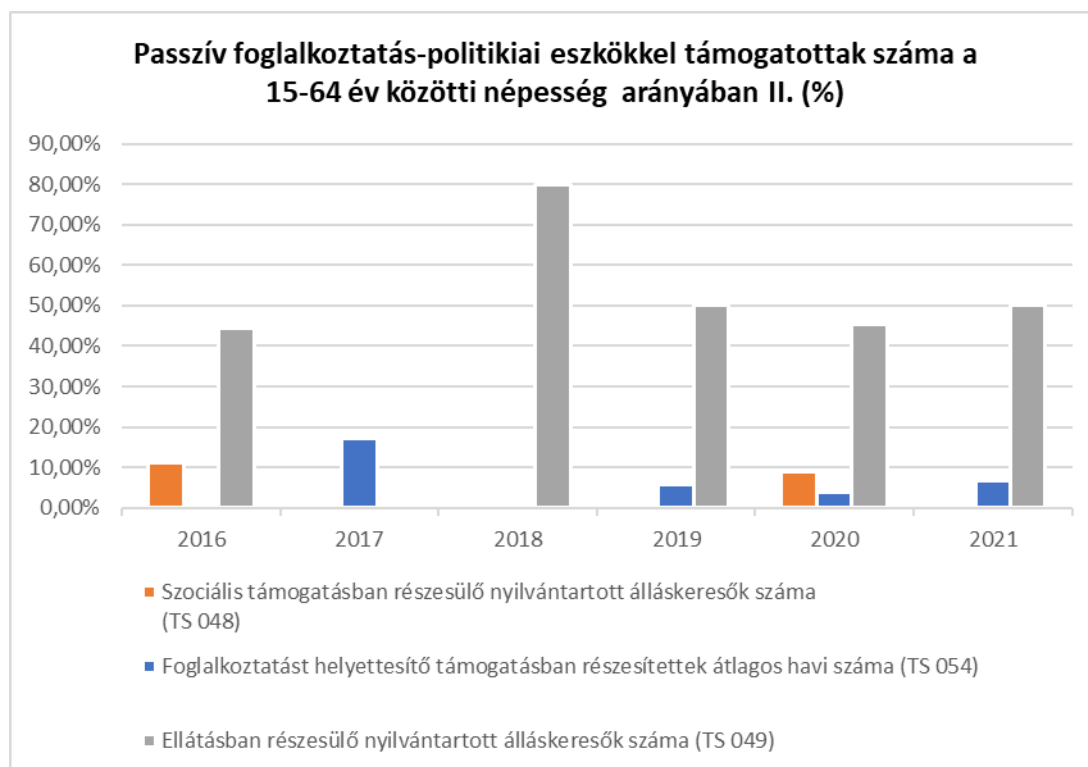
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	9	1,75%	3	33,33%
2017	3	0,58%	0	0,00%
2018	10	1,86%	8	80,00%
2019	8	1,52%	4	50,00%
2020	11	2,14%	4	36,36%
2021	6	1,16%	3	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	11,11%	n.a.	-	4	44,44%
2017	0	0,00%	1	17,33%	0	0,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	8	80,00%
2019	0	0,00%	0	5,63%	4	50,00%
2020	1	9,09%	0	3,73%	5	45,45%
2021	0	0,00%	0	6,83%	3	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1

Forrás: TeIR, KSH

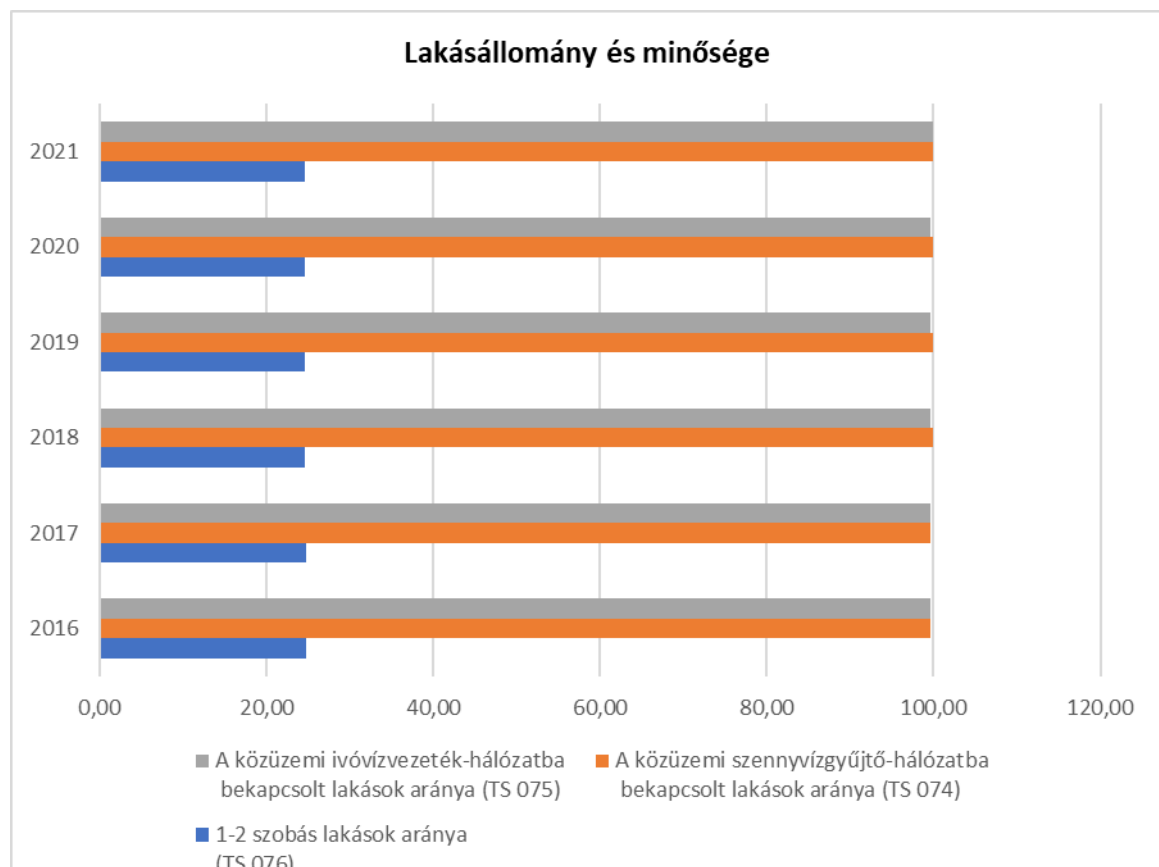

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	311	1	3,22	24,76	99,68	99,68
2017	311	0	0,00	24,76	99,68	99,68
2018	312	1	3,21	24,68	100,00	99,68
2019	312	0	0,00	24,68	100,00	99,68
2020	312	0	0,00	24,68	100,00	99,68
2021	312	0	0,00	24,68	100,00	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen víz, villany, gáz, csatorna hálózat van kiépítve, minden háztartásnak lehetősége van telefon, internet szolgáltatásokat igénybe venni.

- a) bérlakás-állomány:
Mogyorósbányán nincs bérlakás.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	311	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	311	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	312	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	312	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	312	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	312	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

- b) szociális lakhatás:

Jelenleg nem áll rendelkezésre a településen szociális bérlakás. A néhány szakterületen keletkezett munkaerőhiányt könnyebben meg lehetne oldani, ha az Önkormányzat tudna szociális bérlakást biztosítani a munkavállalóknak. Megoldható lenne az óvodában és az iskolában a fejlesztő pedagógus hiány.

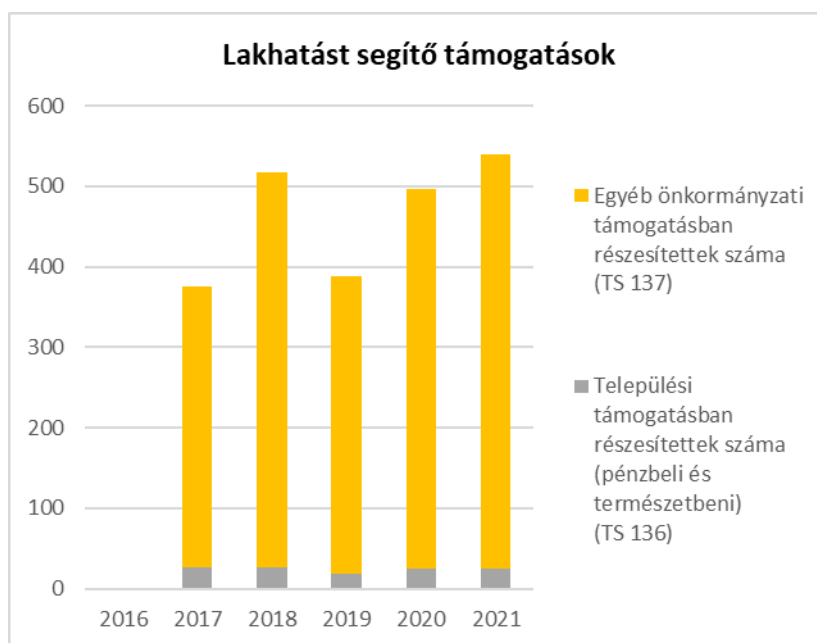
- c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek

- d) lakhatást segítő támogatások

Hajléktalan a településen nem él. Az önkormányzat települési támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a táv hő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt, amely alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg. Ez a támogatási forma 2015. évben, mint önálló támogatás, kikerült a Szt.-ből és települési támogatás formájában igényelhető.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	26	350
2018	26	491
2019	19	370
2020	24	472
2021	25	514

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság:

Komoly problémát jelent országosan az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy több gyermekes családok esetében. Mogyorósbánya tekintetében az eladósodott családok száma szerencsére alacsony, nem számottevő. A fizetés hiányában a közműszolgáltatások kikapcsolás egy esetben fordult elő az Önkormányzat tudomása szerint, ebben az esetben rendkívüli települési támogatással segíti az érintettet.

g) lakhatás egyéb jellemzői:

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása: nincs tudomásunk külterületen élőkről, nem lakóövezetben elhelyezkedő lakásokról.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői); nincs
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya; nincs
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai, nincs

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény 13. § szerint a települési önkormányzat köteles gondoskodni az egészségügyi alapellátásról. Az Egészségügyi törvény szerint a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében biztosítani kell, hogy választása alapján igénybe vehető, hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, nemétől, korától és betegsége természetétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) védőnői ellátásról,
- e) iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociális alapszolgáltatásokat (pl. étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, közösségi ellátások, nappali szociális ellátás) az önkormányzat rendeletben szabályozza. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincsen.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető a településen. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

Községünkben nem működik gyógyszerár, legközelebb Táton tudják kiváltani gyógyszereiket a betegek. Mogyorósbánya Község Önkormányzata dolgozik rajta, hogy az itt élők számára biztosítani tudja a megfelelő gyógyszerellátást, akár heti egy alkalommal „mozgó patikával”, vagy egy fiókpatika létesítésével, amennyiben erre talál anyagi forrást. Segítséget jelentene az is, ha legalább az idős betegeket egy falubusszal el tudnánk vinni Esztergomba szakrendelésekre, kezelésekre, de erre anyagi forrás hiányában nincs lehetőségünk.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	n.a.	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	n.a.	0	22	5,26
2018	0	0	n.a.	0	21	4,50
2019	0	0	n.a.	0	20	1,57
2020	0	0	n.a.	0	18	1,42
2021	0	0	n.a.	0	20	1,33

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Kétévente rendszeresen van mammográfiai szűrővizsgálat a településen. Sajnálatos, hogy a hosszú évtizedeken keresztül szintén helybe érkező tüdőszűrő vizsgálat megszűnt. A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, házi orvos, pedagógusok bevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata és az iskoláskorú gyermekek (2-4 évfolyam) kötelező szűrővizsgálata védőnő és orvos bevonásával történik. Amennyiben az anyagi feltételeket pályázati forrásból biztosítani tudjuk, terveink között szerepel egy Egészségnap megszervezése, ahol hasznos előadásokkal tudnánk az egészséges életmód kialakításával, betegségek megelőzésével kapcsolatban bővíteni az ismereteket, különböző szűrővizsgálatokat helyben tudnának a lakosok igénybe venni.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés: nincs

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat vállalkozóval kötött ellátási szerződés alapján biztosítja a közétkeztetést, és minden intézmény számára elérhetővé teszi. A különböző korosztályoknak megfelelő, egészséges étrendet biztosít, a vonatkozó előírásoknak megfelelően.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Mogyorósbányán sokszínű sportélet folyik. Az évente kétszer megrendezésre kerülő Kistelepülések Tornáján a környező kistelepülések csapatai minden tavasszal és ősszel egy 4-5 fordulós futball torna keretein belül mérhetik össze tudásukat. Asztaliteniszezni a Művelődési házban van lehetőség, hetente tartanak felnőtt és gyermek edzéseket, valamint gyakran rendeznek versenyeket is. Az általános iskola udvarában pályázati forrásból megépítésre került a műfüves pálya, amit nyitvatartási időn belül bárki korlátlanul használhat. Minden évben megrendezi az önkormányzat a Mikulásfutás rendezvényt, ahol több táv teljesítése közül lehet választani. A nyaranta megrendezésre kerülő Családi napon kerékpárversenyt hirdetnek a szervezők. Nagy sikere van minden ősszel a Tokoddal közösen megszervezett szőlőhegyi túrának.

A Művelődési Házban további sportprogramok szervezésére sajnos jelenlegi állapotában nincs lehetőség, mert nagyon leamortizálódott az utóbbi években. Nagyszabású felújításra, energetikai korszerűsítésre lenne szükség ehhez. Az önkormányzat tervei között szerepel, hogy a közeljövőben pályázati forrásból felújítsa az épületet.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az Önkormányzat a házi segítségnyújtást a Tábita Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személlyel történő feladat-ellátási szerződés alapján biztosítja.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Az általános prevenciós stratégiák a populáció egészét (országosan, helyi közösségekben, iskolában) szólítják meg olyan üzenetek és programok segítségével, amelyek a dohányzás, az alkohol-, illetve kábítószer-fogyasztás megjelenését kívánják megelőzni, vagy késleltetni. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten a helyi intézményekben alkalmanként drogprevenáció témában megtartott előadásokkal igyekszik hozzájárulni a megelőzés sikerességéhez.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kioztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Helyi rendezvények:

Orbán-nap, Családi Nap, Szüreti multság, Őszi Szőlőhegyi Túra, Adventi ablaknyitogató, Adventi vásár, Mikulásfutás. Rendezvényeink a Sportpályán, a Vincellér téren, a Könyvtárban és a Művelődési Házban kerülnek megrendezésre, bár az utóbbira sajnos szinte csak a fűtési szezonon kívül van lehetőség, mert az épületet a korszerűtlen nyílászárói, leromlott állapota és a megnövekedett energiaárak miatt nem tudjuk gazdaságosan üzemeltetni.

A helyi könyvtár a Nemzeti Művelődési Intézettel együttműködve lebonyolított korábban fél éven át tartó vesszőfonás, papírfonó szakkört, amely kiállítással zárult. Ebben az évben szövés és hímzés tanfolyamokat indultak.

Településünkön több civil szervezet is működik:

1. Mogyorósbányai Borbarátok Egyesület

Évente borversenyt rendez, fontos szerepe van a falu központjában található pincesor életének alakulásában, önkéntes munkájukkal segítik a település rendezvényeinek előkészületeit, lebonyolítását.

2. Mogyorósbányai Fúvószenekar Egyesület

Írásos dokumentumok alapján az együttes 1924-ben alakult néhány zenét szerető, helybéli bányász ötletétől vezérelve. A II. Világháborút követően a "Dorogi Szénbányák Vállalat" folyamatos támogatása révén a zenekar Bányász Fúvószenekar nevet vette fel. A zenekar számtalanszor vett, vesz részt a falurendezvényeken, ünnepeken, esküvőkön, bálakon és temetéseken. Ahogy a mai idősök mondják: a zene a bölcsőtől a sírig kíséri az embert. A rendszerváltás utáni időkben az egyre nehezebb gazdasági körülmények miatt a korábban 25-30

fős zenekar a 90-es évek közepén alig 15 főre csökkent. Ezért 1998-ban az néhány nem csüggő zenész megkísérelte a lehetetlent, a zenekar újbóli feltámasztását, régi és új zenésztársakat megkeresve egy új stílusú és felfogású zenekar kiépítésébe kezdtek, az eredmény: egy 40 tagú zömmel 30 év alatti fiatalokból álló együttes. 2000-ben az új gazdasági kihívásokra válaszolva a zenekar egyesületi formában folytatta működését. 2000-ben Németországban, Nürnbergben, Nemzetközi Minősítést szerzett az egyesület. 2001 évtől napjainkig számos Európai Unió tagállam zenekarával adtunk közös koncertet. 2002 decemberében a Magyarországi Fúvószenekari Szövetség által működtetett minősítési rendszerben, két kategóriában is (koncert- és showzene) arany minősítést értek el, vagyis Fesztiválzenekar címmel büszkélkedhetnek. Két németországi zenekarral is sikerült "testvérzenekari" kapcsolatot kiépíteniük. A zenekar a szokásos Mogyorósbányai fellépéseken túl a környékbeli településeken, de országosan is minden évben több nagyvárosban és Nemzetközi porondon is számos fellépésen vesz részt. 2013 a zenekar életében jelentős mérföldkő volt, ugyanis ebben az évben megvalósult a nagy álmuk, átadták saját tulajdonú közösségi épületünket, a Zeneházat, mely teret biztosít munkásságunknak. 2014-ben ünnepelte a zenekar a 90 éves fennállását. Az egyesület a mai napig is aktívan ápolja, az elődeiktől rájuk maradt Bányász, Szlovák és Sváb hagyományokat. Az egyesület minden évben Versenyeket, Fúvószenekari találkozókat, Nemzetiségi rendezvényeket szervez, ill. vesz részt ezek szervezésében, mely eseményekre az Ister-Granum Eurorégióba tartozó települések kulturális csoportjainak is adnak lehetőséget a bemutatkozásra. Fő feladatunknak tekintik a zenei kultúra minél szélesebb körben való megismertetését. Fontosnak tartják a zenei kultúra továbbfejlesztését, ezzel is segítve a falu lakosságmegtartó erejét. Az egyesület elhivatott a zeneszolgáltatás, a kulturális életben való részvétel, a hagyományörzés és a zeneoktatás támogatása mellett. A Mogyorósbányai Fúvószenekarral kifejezetten jó kapcsolatot ápol az önkormányzat: azon túl, hogy segítik egymást, az együttes állandó szereplője volt a 2023-ban befejeződött Térzene Programnak. A visszajelzések alapján nagy igény lenne ennek a programnak az újraindítására.

3. Mogyorósbányai Asztalitenisz Sport Egyesület

Célja többek között a tömegsport kiszélesítése, a fiatalok sportra nevelése és bevonása az egyesület életébe. Lehetőséget adnak a rendszeres mozgáshoz, választást adnak és utat mutatnak számukra a szabadidő hasznos eltöltésére és megismerhetik azokat az élményeket, amiket csak egy közösség adhat az embereknek.

A több éves munka eredményeként 13 éve már a megyei bajnokságban is tudnak indulni szép sikerekkel. A személyi jövedelemadó felajánlásokat verseny felszerelések (ütők, labdák, mezek) megvételére fordítják. Pályázati forrásból verseny asztalok és adogatógép megvételére is sor került.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	255	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
Mogyorósbánya Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 42. § 1. pont és az 53.§ (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk. (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselőtestületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és bizottsága, a képviselő-testület hivatala látja el. A képviselő-testület tagjainak száma 5 fő. A képviselő-testület éves munkaterv szerint ülésezik. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános, zárt- és rendkívüli ülést tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart.
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
Az óvodai és iskolai Szülői Munkaközösség tagjai is kiveszik részüket az óvodai és iskolai rendezvények szervezésében, lebonyolításában (farsangi bál, Márton napi libanap) önkéntes munkákban (udvari eszközök festése, játékok karbantartása).
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
A településen élők közül szlovák nemzetiségű lakosok élnek, így az önkormányzat a szlovák nemzetiségi önkormányzattal kötött együttműködési megállapodást. Intézményeink közül az iskolában 1995 óta, az óvodában 1996 óta szlovák nemzetiségi oktató, nevelőmunka is folyik. Mogyorósbánya Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata céljai közül első helyen szerepel ősünk tisztelete, a nemzetiségi kultúra megőrzése és átadása a fiatalabb nemzedéknek, valamint a nemzetiségi önazonosság átörökítése, a már jól kialakult hagyományok ápolása, színvonalas kulturális műsorok és hagyományörző rendezvények támogatásával kíván inspirációt nyújtani a mogyorósbányai szlovákok, a helyi közösség nemzeti identitásának kialakítása, erősítése érdekében. A 2022-es népszámlálás eredményei szerint a településen élő magukat szlovák nemzetiségűnek vallók száma: 68 fő.
- e) helyi lakossági önszerveződések;
Alkalmanként megalakulnak helyi csoportok, melyek legfőképpen egy-egy program megszervezésére irányulnak. Ilyen program például az utcabál, vagy a Halloween-i cukorkagyűjtés.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs a településen roma önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés induló és bejövő buszjárat	Tárgyalások a buszjáratok gyakoriságáról
Nincs szociális bérlakás	Szociális bérlakás létesítése
Rászorulóknak a melegételért nem tudnak Tatra utazni	Falubusz
Kevés szűrőprogram, kevés információ a betegségmegelőzésről	Egészségnap szervezése, előadások
Közösségi tér hiánya	Művelődési Ház felújítása
Szabadtéri zenés programok hiánya	Térzene program újraindítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat s emellett a megelőző tevékenységét a szociális, köznevelési, egészségügyi, közművelődési, sport és civil szervezeteinek hálózatán keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	409	466	875	46,74%	53,26%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			16	1,83%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	53	76	129	6,06%	8,69%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	17	12	29	1,94%	1,37%

Forrás: TelR, KSH Tstar

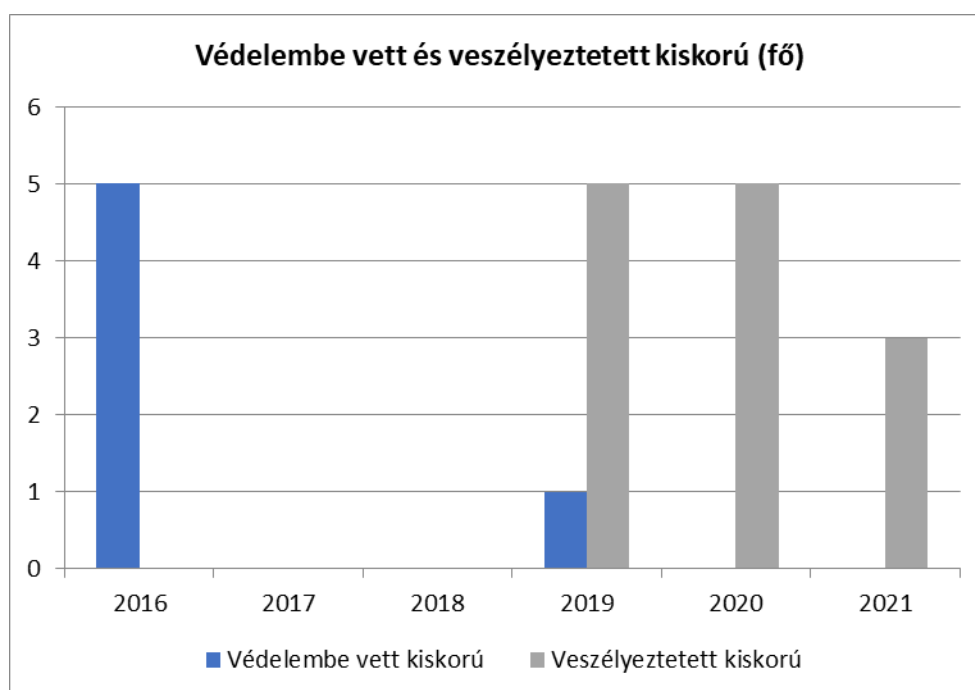
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyermekevédelmi törvény. 5. § n) pont)

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a járási gyámhivatal intézkedik a védelembe vettek ügyében.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	5	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	1	5
2020	0	5
2021	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők:

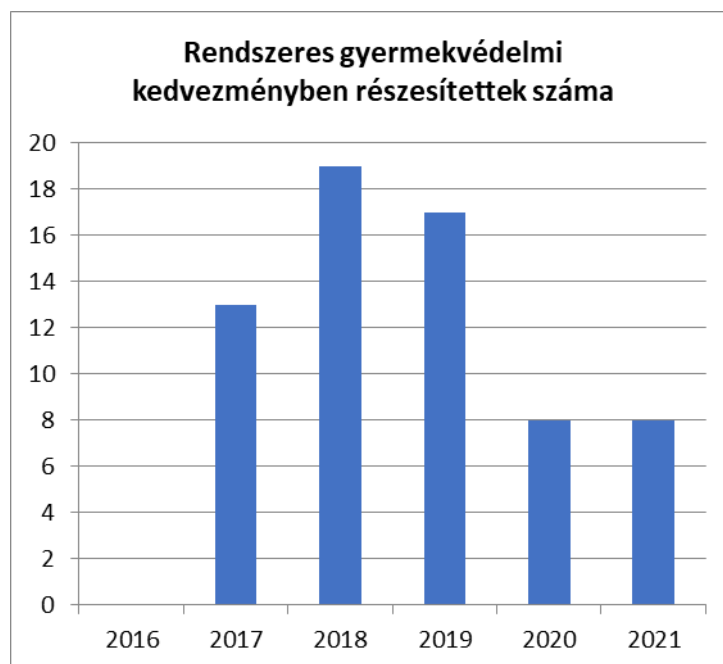
Az önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi támogatást állapít meg, továbbá a képviselő-testület szociális, családvédelmi és ifjúsági bizottsága - a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint - önkormányzati támogatásban részesítheti azt a gyermeket, akinek a családja időszakos létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint a gyámhatóság a gyermek gondozó szülőjének vagy más törvényes képviselőjének a gyermektartásdíjat megelőlegezi, a jogosult fiatal felnőttnek otthonteremtési támogatást állapít meg, és ezen pénzbeli ellátások folyósításáról rendelkezik. A meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások megállapítását nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, továbbá más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezheti. A települési önkormányzat képviselő-testületének szociális, családvédelmi és ifjúsági bizottsága által megállapított önkormányzati támogatás természetbeni ellátás formájában is nyújtható, ha célirányos felhasználása nem biztosított, különösen a védelembe vett gyermekek számára. Természetbeni ellátás különösen az általános iskolás gyermekek tankönyv- és tanszerellátásának támogatása, a tandíj, egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj, illetve egyéb ellátás kifizetésének átvállalása, ha lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Mogyorósbánya településen biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- önkormányzati támogatás.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	13
2018	19
2019	17
2020	8
2021	8

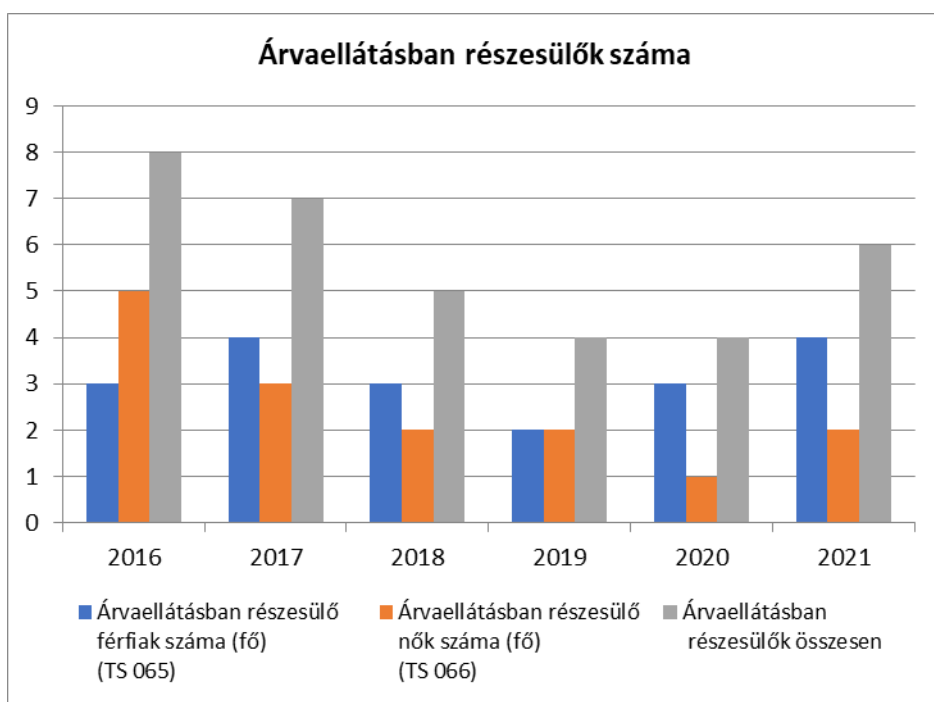
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre csökken, ez annak köszönhető, hogy a rászorulókat betöltik a 18. életévüket, de új rászorulóknak szerencsére nincsenek.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	3	5	8
2017	4	3	7
2018	3	2	5
2019	2	2	4
2020	3	1	4
2021	4	2	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekétkeztetést, ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában, bölcsődében és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai/bölcsődei nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztetést és két -bölcsőde esetén 3- további étkeztetést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül iskolás gyermek tekintetében az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is alkalmazni kell. A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek mindegyike jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, melyet különböző mértékű kedvezményekkel vehetnek igénybe. Bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek esetén a kedvezmény az intézményi térítési díj 100 %-a. A három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-a, tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%. A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkeztetést biztosítanak. A közétkeztetést biztosító intézményeink mindegyike az életkornak megfelelő étrendet nyújtja, talán a falusi életmódnak köszönhető, hogy az utóbbi években sem nőtt az ételallergia „betegségek” száma (liszt-, tejcukor érzékenység), amely speciális étrendet igényelne. Erre jelenleg egy igény van a település közétkeztetésében. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermekek akkor is jogosultak a bölcsődei és óvodai térítési díj kedvezmény 100%-a, ha a gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, vagy olyan családban él, ahol három, vagy több gyermeket nevelnek. Akit nevelésbe vettek vagy olyan családban él, ahol a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a nettó minimálbér 130%-át.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete; nincs a településen

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

nincs a településen

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közege a szegregált, telepszerű lakókörnyezet. Településünkön nincs ilyen gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A Védőnői Szolgálat Mogyorósbányán hetente egyszer tart várandós és csecsemő tanácsadást. A védőnő a táti I. számú védőnői körzetben végzi munkáját, hozzá tartozik Tát Ófalu, Tát Újtelep és Mogyorósbánya. 2022-ben 150 család, 22 várandós, 25 1 év alatti, 65 1 és 3 év közötti, 136 óvodás korú és 185 iskolás korú gyermek tartozott hozzá. Az újszülött látogatás hazabocsátás után rövid időn belül megtörténik, nagy hangsúlyt fektet a védőnő a szoptatásra és a babatornára. Szűrésekkel többféle fejlődési zavar megelőzhető. A baba fejlődésének visszamaradása esetén a Pedagógiai Szakszolgálathoz irányítják fejlesztésre a szülőket.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az egészségügyi alapellátás, a szociális Gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások, valamint az ellátások a helyi önkormányzat feladata. Egészségügyi ellátás az egészségügyről

szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik.

a) a háziorvosi, a házi gyermekorvosi ellátásról,

b) a fogorvosi alapellátásról,

c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,

d) a védőnői ellátásról,

e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Mogyorósbányán a betegrendelés heti 1 alkalommal történik, a visszarendelt betegek időpontot kapnak, így csökken a várakozási idő. A szakrendelésekre nehéz bejutni, hosszú a várakozási idő. Esztergomban a röntgen és laborvizsgálatok elérhetők, gyermekneurológia, gyermekpulmonológia, fejlődésneurológia működik. Ügyelet az esztergomi Vaszary Kolos Kórházban.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	n.a.	n.a.	n.a.
2018	0	0	n.a.	n.a.	n.a.
2019	0	0	n.a.	n.a.	n.a.
2020	0	0	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelés helyzetének elemzése során problémát okoz, hogy nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekek korai fejlesztésről, rehabilitációról. A gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás pedagógiai szakszolgálati feladat. A KEM Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézmény nyújt ilyen jellegű szolgáltatást, a 0-3 éves korú gyermekek számára. (A fejlesztő nevelés bekerülésével ez kitolódhat 6 éves korig.) A 3 évesnél idősebb korú sajátos nevelési igényű gyermekek számára szükséges habilitációs, rehabilitációs foglalkozás megszervezése a nevelést-oktatást végző intézmény feladata.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda nem üzemel a településen. Az általános iskola az oda járó gyermekek tanítási idő utáni napközbeni ellátásáról iskolai napközi igénybevételének lehetőségével gondoskodik. Az önkormányzat a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében végzendő szolgáltatások szervezésére, irányítására és összehangolására Tát Önkormányzatával együttműködve gyermekjóléti szolgálatot működtet. A Család- és Gyermekjóléti szolgálat céljai megvalósítása érdekében együttműködik az intézményi gyermekvédelmi felelősökkel, a védőnői szolgálattal és szükség esetén minden érintett szervezettel, személlyel.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Az óvodáskorú gyermekek ellátása az Erdőszéli Óvodában történik. 2022. április 01-től a Mogyorósbányai Minibölcsőde is megnyitotta kapuit a legkisebbek előtt. Az intézmény 8 gyermek befogadására alkalmas. Az iskolában a tanítás után délután 16 óráig napközben lehetnek a gyerekek, ahol elvégezhetik a házi feladatukat tanári felügyelet mellett.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- f) gyermekvédelem;
Mindhárom intézmény kapcsolatban áll a Család és Gyermekjóléti Szolgálat dolgozóival. Az adódó feladatokat közösen beszéljük meg, igyekeznek a családoknak segítséget nyújtani. A jelzőrendszer jól működik. A jelzőrendszeri tagokkal heti kapcsolatban vannak.
- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;
A krízishelyzetben a gyermekek, vagy szüleik által igénybe vehető szolgáltatások: a szociális válsághelyzetbe került várandós anyák gondozása, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, települési támogatásokra való jogosultság, iskolai étkeztetés, gyógyszertámogatás, természetbeni települési támogatás pl. tűzifa formájában. Krízishelyzet esetén a Nevelőszülői Hálózatot lehet igénybe venni, a nevelőszülőt a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala jelöli ki. Esztergomban a Máltai Szeretetszolgálat működtet egy családok átmeneti otthonát. A krízishelyzetben lévő 3-18 éves gyermek/tanuló és szülei, pedagógusai számára a Pedagógiai Szakszolgálat pszichológiai tanácsadást, támogatást, terápiát biztosít (a nappali tagozaton folytatott tanulmányok végéig). Esztergomban a Híd Központ biztosít ingyenes jogi-, pszichológiai-, addiktológiai tanácsadást.
- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;
Jellemzően a településen működő gyermekekkel foglalkozó intézmények, szervezetek biztosítják a gyermekek számára egész évben a programokat.
- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei);
Az oktatási intézmények a tanév során, közétkeztetés keretén belül biztosítják a gyermekétkeztetést. Mogyorósbányán szerencsére nincs olyan gyermek, aki olyan rossz anyagi körülmények között él, hogy nem jutna naponta egyszer meleg ételhez az iskolai szünet időszakában.
- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat évente megszervezi a Gyermekhét elnevezésű rendezvénysorozatot, mely egy hátrányos helyzetű gyermekeknek rendezett 1 hetet felölelő délelőtti foglalkozások keretein belül zajló rendezvény a nyári szünetben.
- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.
- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ruhaosztással, iskolakezddéskor iskolatáskákkal, tolltartókkal, tanszerekkel segíti a hátrányos helyzetű gyermekeket, míg az önkormányzat füzetcsomag a füzetcsomagot adja ingyen a gyermekeknek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

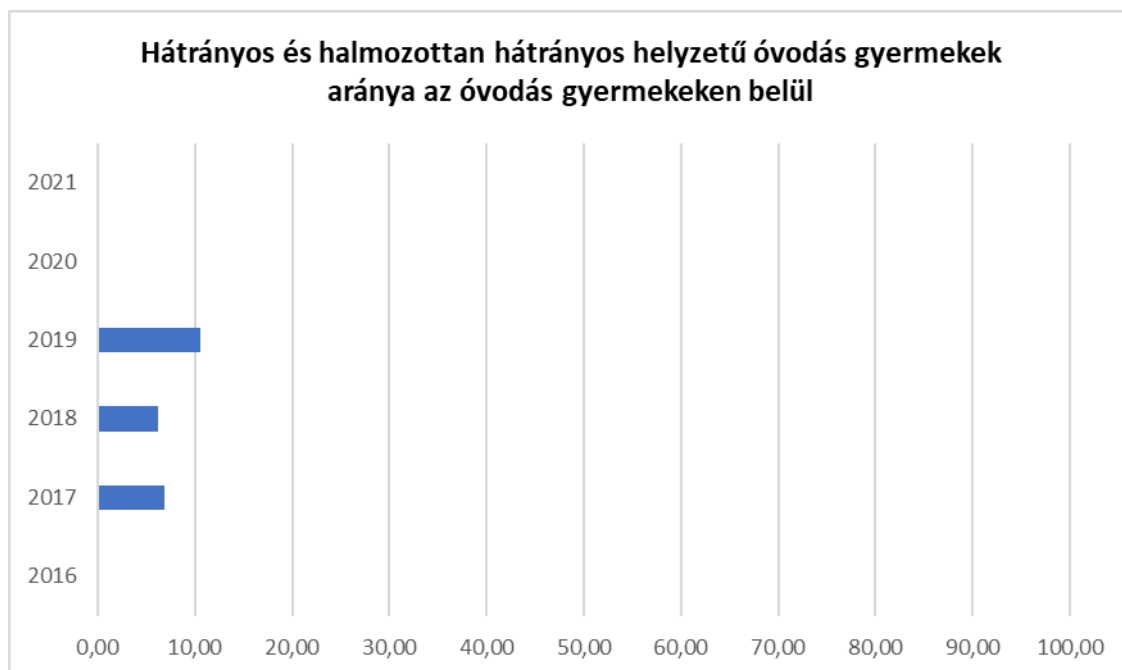
Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt. A helyi iskolában egyaránt tanulhat hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermek. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs diszkrimináció, mint probléma a községünkben nem volt, bízunk benne, hogy a jövőben sem kell vele számolnunk.

A Család- és Gyermekejóléti Szolgálatnál felkereshető a fogyatékossgügyi tanácsadó, aki előzetes bejelentkezés után személyesen, vagy akár telefonon is segít ügyintézésben, hivatalos papír kitöltésében, támogatások megigénylésében.

A Fecske program alapvető feladata, hogy segítse a fogyatékos családtagjával magára maradt családokat azáltal, hogy a fogyatékos családtag számára otthoni felügyeletet, illetve kísérést biztosít. A szolgáltatás végső célja a fogyatékos családtagot gondozó családok társadalmi és gazdasági aktivitásának növelése.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	30	0	0,00
2017	29	2	6,90
2018	32	2	6,25
2019	38	4	10,53
2020	35	0	0,00
2021	32	0	0,00

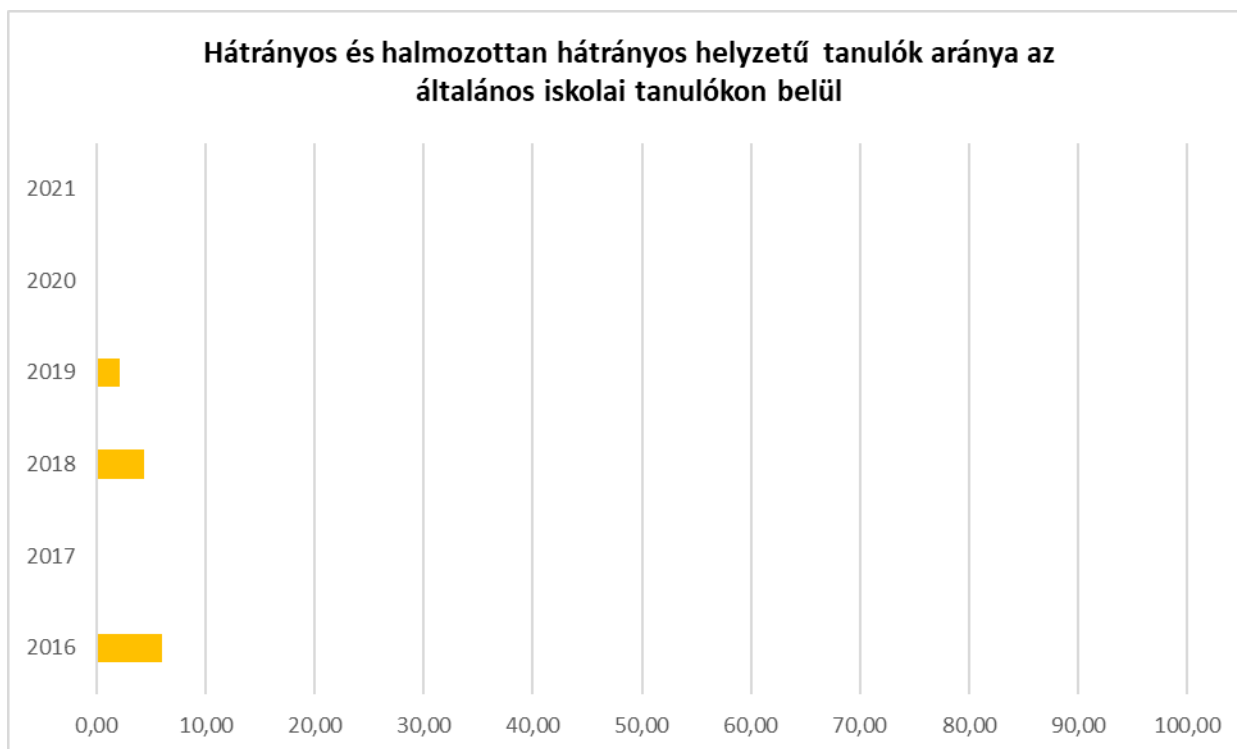
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	3	6,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	2	4,35
2019	n.a.	1	2,08
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	36	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06:00	16:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	31	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	1
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Az óvodai nevelés Mogyorósbányán 1 telephelyen történik, ahova jelenleg összesen 3 településről járnak gyermekek. Az óvodai férőhelyek száma 36. Az óvodai nyitvatartás a szülők igényeit felmérve alakul reggel 6 órától délután 16:30-ig.

Az óvoda nevelőtestülete egy olyan nevelési programot fogadott el, miszerint a tevékenységközpontú nevelést biztosítanak a gyermekeknek, mely kiegészül a helyi sajátosságokkal és a szlovák nemzetiségi neveléssel.

A program célja a gyermekek optimális fejlődésének, személyiségük sokoldalú kibontakoztatásának elősegítése, figyelembe véve élettani sajátosságaikat, eltérő fejlődési ütemüket. A mindennapi legfőbb gyermeki tevékenység a játék, ezért a készségek és képességek fejlesztését, a spontán, szabad játék motivációs lehetőségeinek kihasználásával, tudatos pedagógiai felkészültséggel igyekeznek megvalósítani. A gyermekek érdekeit tiszteletbe tartják, nyugodt, szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkört igyekeznek teremteni a dolgozók. Fontos szempont a mindennapokban, hogy mindenki jó valamiben, minden gyermek erősségének megtalálása és annak gondozása alapvető feladat.

Minden tanévben felmérő vizsgálattal szűrjük ki a beszéd és értelmi problémákat. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése a fejlesztő foglalkozásokon valósul meg, melynek célja a képességek korai fejlesztése, az iskolai alkalmasság elérése. Az utóbbi néhány évben ez sajnos csak részben tud megvalósulni szakemberhiány miatt.

Fontos az érzelmi intelligencia fejlesztése, érzelmi, erkölcsi nevelés, családban elmaradt feladatok pótlása. Az egészséges életmód kialakításában a helyes táplálkozás mellett a mozgásnak nagyon fontos szerepe van, ezért a nap folyamán a gyermekek mozgásigényének kielégítése a szabadban nagy hangsúlyt kap. A testi fejlődést segítő mozgásos játékokat, a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségüknek figyelembevételével biztosítják.

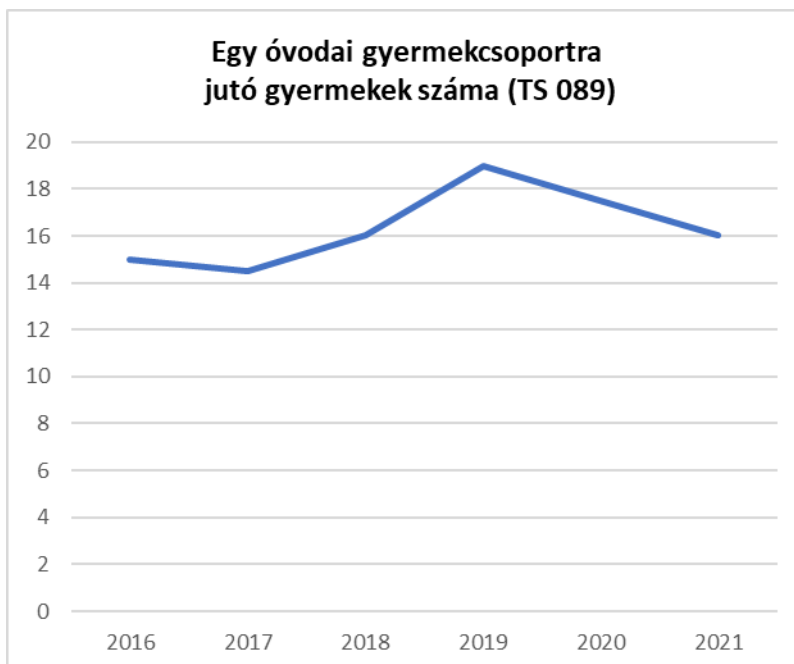
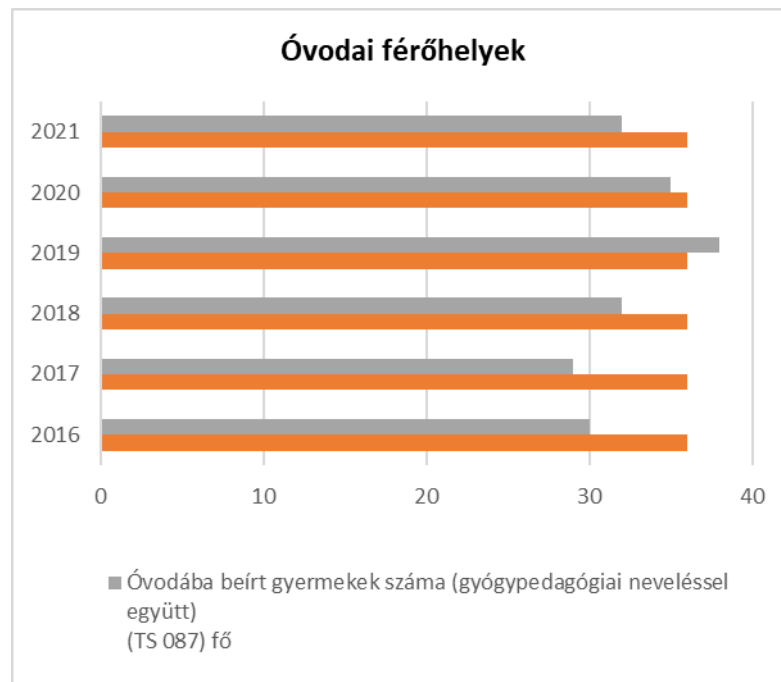
Séták, kirándulások szervezése a természet szeretetére és védelmére nevelik a gyermekeket.

Az anyanyelvi nevelés elsősorban a tudatos nevelői mintával valósul meg. A nem beszélő, gátlásos, beszédhibás gyermekek felzárkóztatása mindennapos mesével, sok mondókaival, versekkel, bábozással történik.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI	Egy óvodai gyermekcsoporton kívül jutó gyermekek száma (TS)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	36	1	30	0	0	15
2017	n.a.	2	36	1	29	0	0	15
2018	n.a.	2	36	1	32	0	0	16
2019	n.a.	2	36	1	38	0	0	19
2020	n.a.	2	36	1	35	0	0	18
2021	n.a.	2	36	1	32	0	0	16

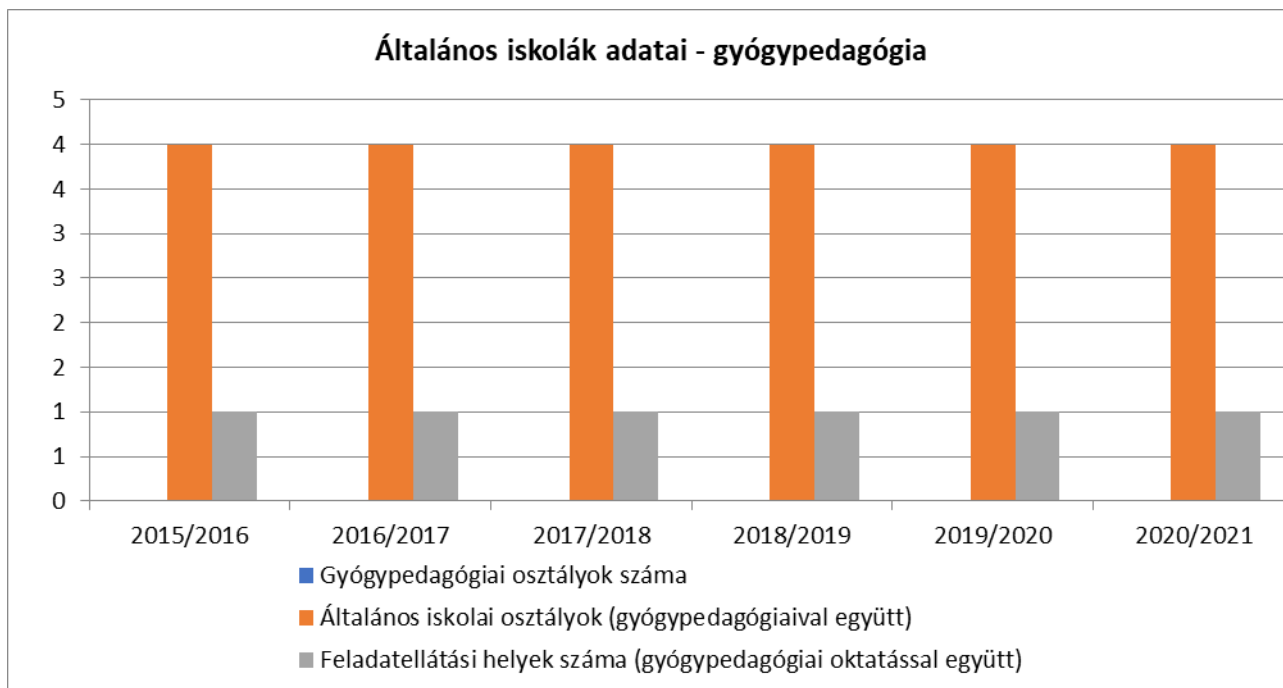
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	4	1	12,50	34,00
2017	0	4	1	12,50	30,00
2018	0	4	1	11,50	34,78
2019	0	4	1	12,00	22,92
2020	0	4	1	10,75	23,26
2021	0	4	1	12,00	33,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések;
A településen egy általános iskola működik, az alsó tagozatosok helyben, míg a felsősök Táton tanulnak. Az óvoda, illetve a bölcsődei ellátás 2 intézményben történik, önkormányzati fenntartásban.
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
Az alábbi táblázatból látszik, hogy nincsen adatunk sem a Biztos Kezdet Gyermekházat sem a Tanoda szolgáltatást, sem a Család- és gyermekjóléti szolgáltatásokat rendszeresen igénybe vevő gyermekek számáról, viszont azt tudjuk, hogy a szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma azért 0, mert a rászoruló családoknak Tátra kell utazniuk, hogy átvegyék az ételt, ami nagy teher a családok számára. A falubusz megoldás lehet erre a problémára, amennyiben az önkormányzat anyagi támogatást kapna rá.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
fejlesztő munkaerő, gyógypedagógus, szakemberhiány	szociális bérlet létesítése
nehéz szakrendelésre eljutni	falubusz, buszjáratok gyakoriságának növelése
közösségi tér hiánya	Művelődési Ház felújítása
úszásoktatás hiánya	úszásoktatás megszervezése
nyári szünetben napközbeni ellátásnem megoldott	nyári táboroztatás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Unió irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

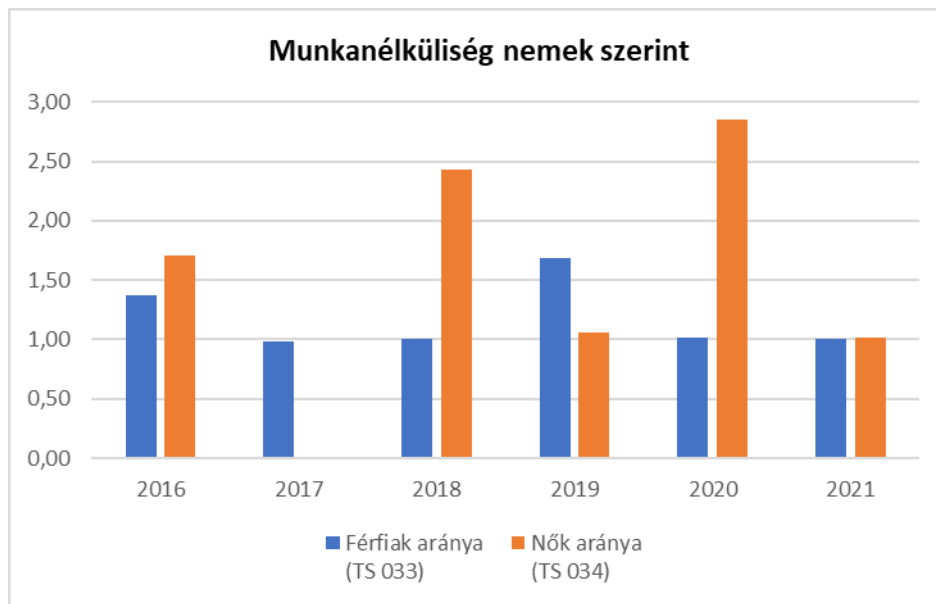
A gyermekgondozási szabadságról (GYES, GYED, GYET) visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. A munkaadók sokszor gondolják azt, hogy a gyermeket nevelő nők kevésbé terhelhetők, gyermekük esetleges betegségei, a család ellátása miatt kevésbé kiszámíthatók. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,37	1,71	1,54%
2017	0,98	0	0,49%
2018	1	2,43	1,72%
2019	1,69	1,06	1,38%
2020	1,02	2,85	1,94%
2021	1,01	1,02	1,02%

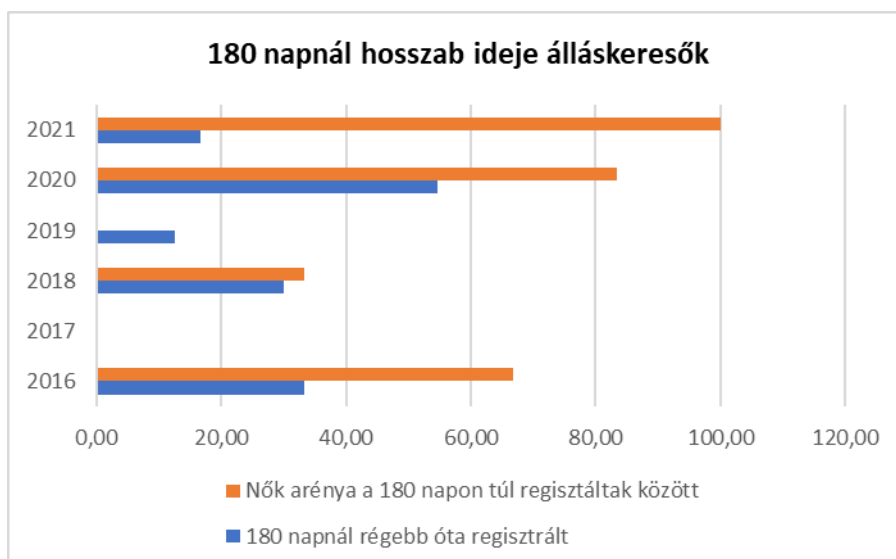
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkn belül (TS 058)
	%	%
2016	33,33	66,67
2017	0	n.a.
2018	30	33,33
2019	12,5	0
2020	54,55	83,33
2021	16,67	100

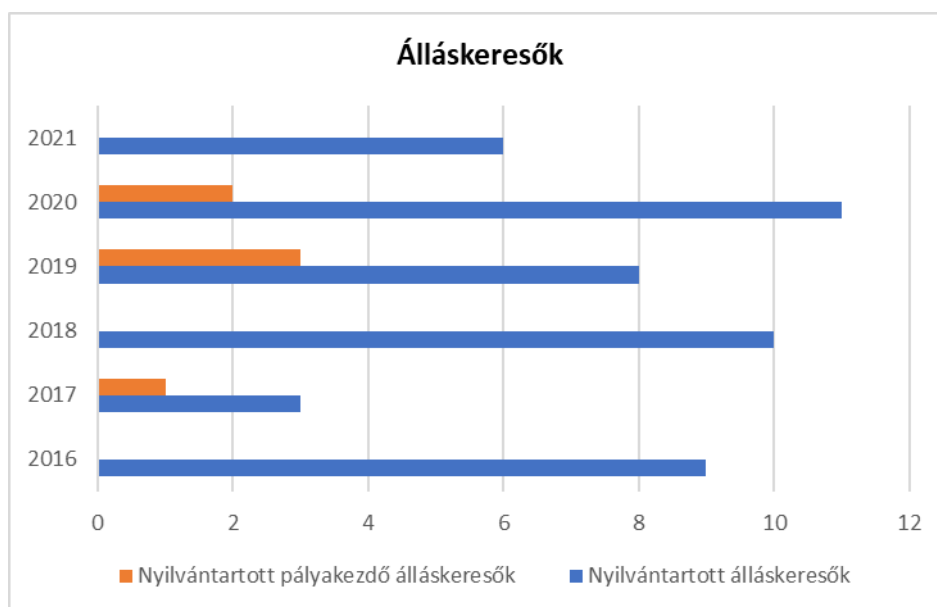
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők között 100 %-a nő volt 2021-ben. Ebből megállapítható, hogy a nők nehezebben jutnak vissza a munka világába, mint a férfiak.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	9	0
2017	3	1
2018	10	0
2019	8	3
2020	11	2
2021	6	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az utóbbi időben megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfiakat érinti. A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében kifejezetten nők számára meghirdetett programok kis számban indultak (pl. szociális ápoló, takarító, kertész). A nyilvántartott álláskeresők részére térítésmentesen igénybe vehető képzéseket indít Esztergomban több oktatási intézmény.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek. A településre ez nem jellemző.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Jelentős segítség lenne, ha a helyi buszközlekedésen lehetne javítani, ugyanis a buszjáratok gyakoriságának növelésére lenne szükség.

Mogyorósbányán 2022-ben megnyitotta kapuit a bölcsőde, így van lehetőség a gyermekek bölcsődei elhelyezésére.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitelszerűen itt élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekjóléti szolgálatot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, mert az érintettek nem szívesen beszélnek róla. A település kicsi, a súlyos bántalmazás hamar kiderül. A kisebb bántalmazás, vagy lelki terror is erőszak, ezért nem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell ellene lépni. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatról kérhet segítséget, akik a rendőrséghez fordulnak, illetve a jegyzőnek, mint családvédelmi koordinációért felelős szerv, továbbítják az ügyet.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik, de a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai segítséget tudnak nyújtani a bajban lévők számára.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Mogyorósbánya közéletében a férfiak és a nők egyformán fontos szerepet töltenek be. A képviselő-testület 5 főből áll, 3 férfi, 2 nő vezeti a települést, a polgármester személye: férfi. Mindhárom intézmény vezetője nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető igazságtalanság. Az egyedül álló szülőt a pénzügyi ellehetetlenülés és az elszigetelődés fokozottan fenyegeti. Az egyedülálló szülőnek az állam többlettámogatásokat, illetve kedvezményeket biztosít, mint például a magasabb összegű családi pótlék, különélő szülő gyermektartási kötelezettsége, árvaellátás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás. A családpolitika helye és szerepe általában a családok védelme és támogatása, azon belül is a gyermekes családoké. Magyarországon a pénzbeli és természetbeni ellátások jellemzően alanyi jogon járó ellátások, részben kiegészítő jelleggel a rászorultsági helyzet figyelembevételével nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátások.

Magyarországon a legfőbb és leggyakoribb családtámogatási ellátások:

- családi pótlék
- anyasági támogatás
- gyermekgondozási családtámogatási ellátások
- bölcsőde és óvoda
- gyermek után járó pótszabadság
- családi adókedvezmény
- első házasság kedvezménye
- rendkívüli adóvisszatérítés

A nők kereső tevékenységét elősegítő családtámogatási forma a GYED-extra, illetve a felsőfokú tanulmányokat folytató diákok esetében a diplomás GYED.

Ahhoz, hogy a nők nagyobb eséllyel térhessenek vissza a munkaerő-piacra, szükséges, hogy gyermekeik számára biztosított legyen a napközbeni ellátás valamely formája. Ezért nagy öröm, hogy 2022-ben megnyitotta kapuit a Mogyorósbányai Minibölcsőde.

A nők sportolási lehetőségei korlátozottak. Jelenleg hetente 8-10 főnek van lehetősége részt venni aerobik tornán, aminek a Vendégház ad helyet. Jelentősen többen tudnának élni a lehetőséggel, ha a Művelődési Házban megfelelő körülményeket tudnánk biztosítani nekik. A visszajelzések alapján nagy igény van rá, folyamatos túljelentkezés van.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkába visszatérés nehéz annak, aki nem rendelkezik autóval, kevés a buszjárat	Buszjáratok gyakoriságának növelése
női tornán kevesen tudnak részt venni	Művelődési Ház felújítása

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

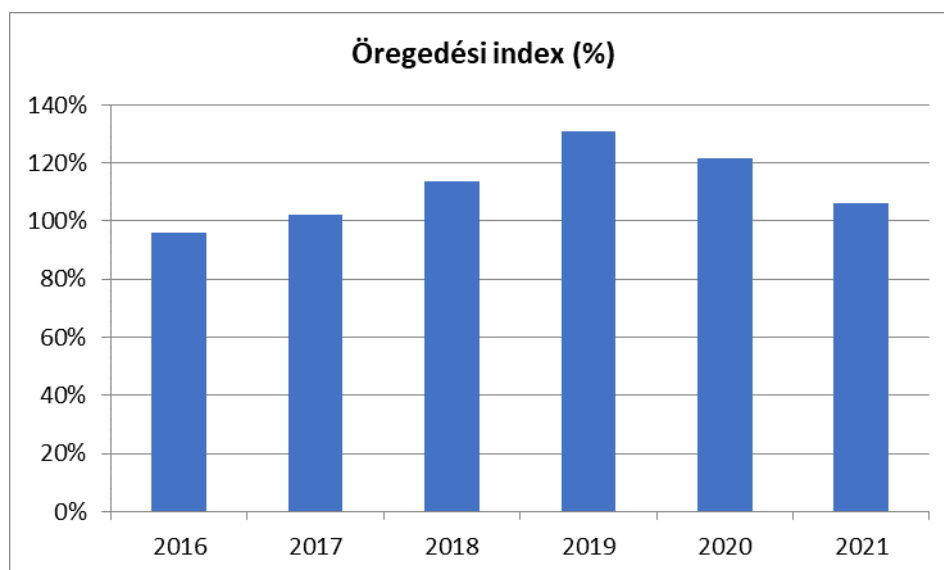
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Mogyorósbánya lakosságszámának vizsgálatakor megállapítható, hogy a népesség száma nő, az időskorúaké alig emelkedik. A település egyre kevésbé előregedő a bevándorlás miatt. A demográfiai adatokat vizsgálva az idők helyzetére jellemző, hogy kevesebb a házasság, megnő az özvegyek, az egyedül élők száma.

Ugyanakkor elmondható, hogy növekszik az átlag életkor és nő a nők élettartama. Az idők nyugdíjban vannak, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú, és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások valamint az özvegyi járadék.

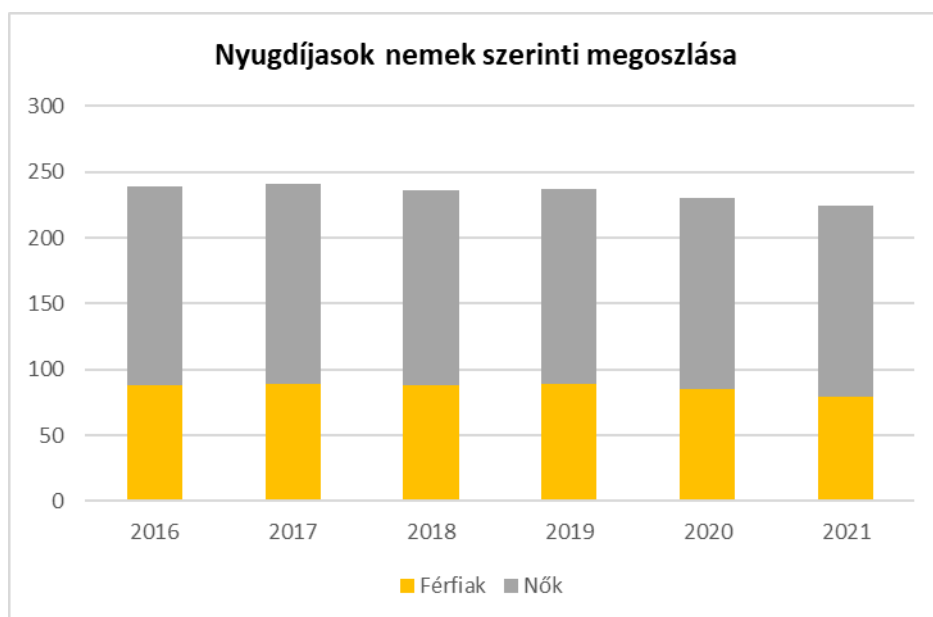
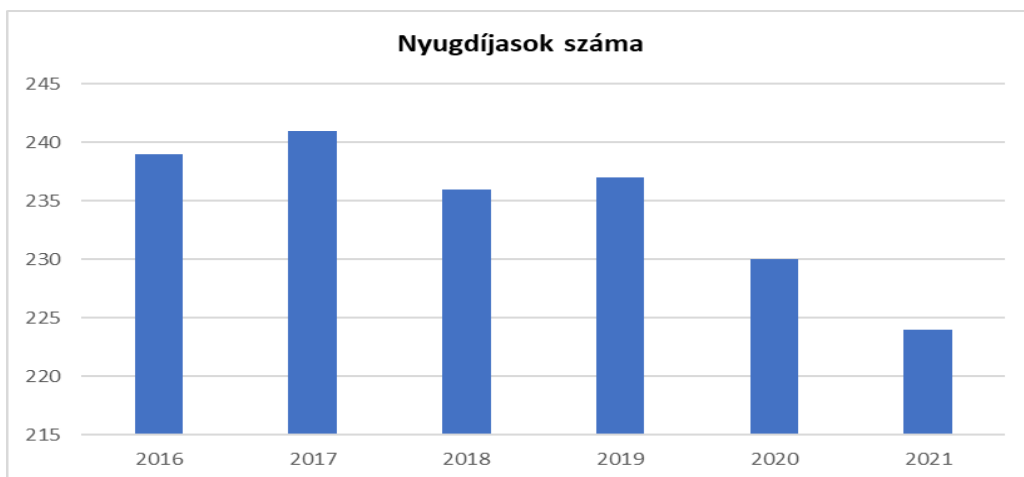
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	152	158	96,20%
2017	151	148	102,03%
2018	156	137	113,87%
2019	169	129	131,01%
2020	168	138	121,74%
2021	167	157	106,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	88	151	239
2017	89	152	241
2018	88	148	236
2019	89	148	237
2020	85	145	230
2021	79	145	224

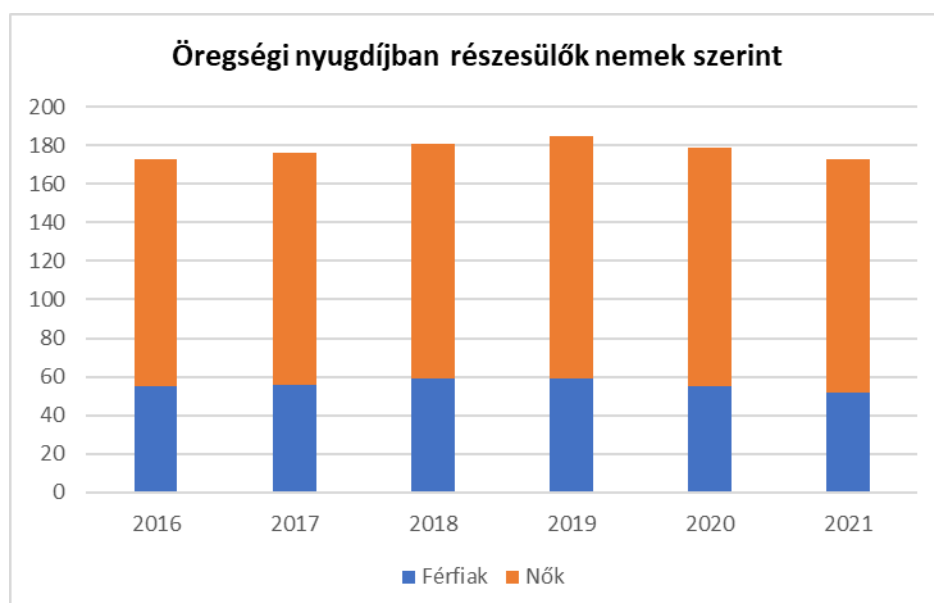
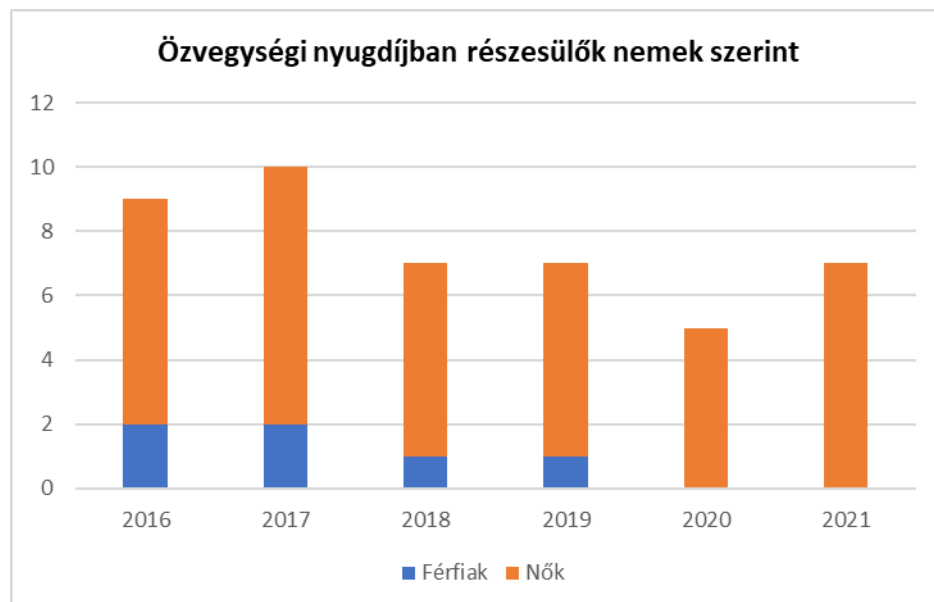
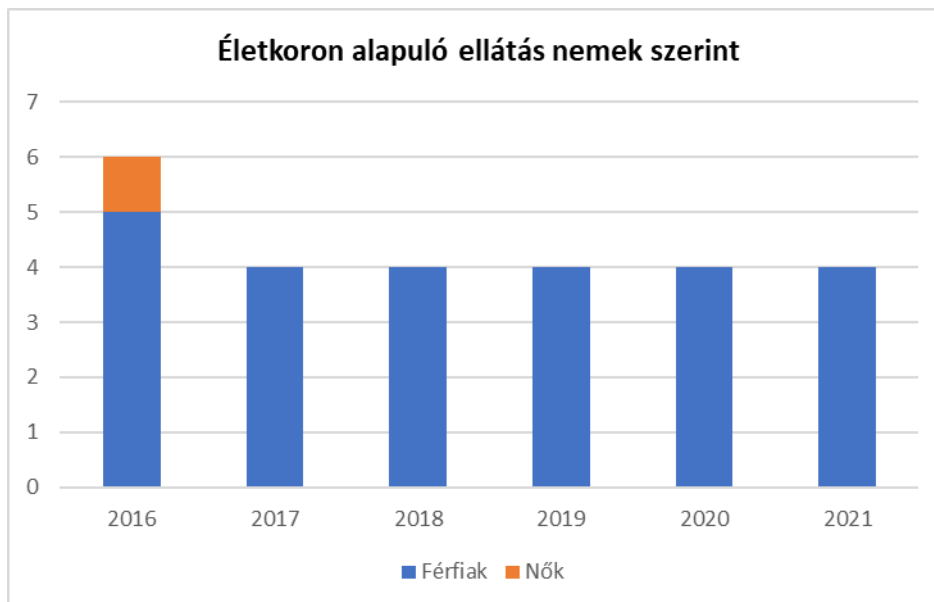
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	5	1	55	118	2	7	n.a.
2017	4	0	56	120	2	8	0
2018	4	0	59	122	1	6	0
2019	4	0	59	126	1	6	0
2020	4	0	55	124	0	5	0
2021	4	0	52	121	0	7	0

Forrás:
TeIR, KSH
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Ma az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat. Vizsgálva az időskorúak foglalkoztatását településünkön is az országos tendencia érvényesül. Nehezen lehet elhelyezkedni, munkát találni 55 év felett. Elsősorban a nyelvtudás és a számítógépes ismeretek hiánya miatt.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Mogyorósbányán a nyilvántartott álláskeresők száma összesen 6 fő volt 2021-ben. Általánosságban elmondható, hogy minden korosztályból 1-1 fő munkanélküli él a településen.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	9	3	10	8	11	6
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	3	0	1	1
	%	0,00%	0,00%	30,00%	0,00%	9,09%	16,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	1	1	1	1	1
	%	0,00%	33,33%	10,00%	12,50%	9,09%	16,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	1	0	0	1	1
	%	22,22%	33,33%	0,00%	0,00%	9,09%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	0	1	0	2	0
	%	22,22%	0,00%	10,00%	0,00%	18,18%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	1	1	0	1
	%	0,00%	0,00%	10,00%	12,50%	0,00%	16,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Közintézményekben nincs lehetőség a nyugdíjasokat foglalkoztatni, a Könyvtár szervezésében megvalósuló szakkörök keretein belül tudnak új ismereteket elsajátítani. Jellemzően az idősebb korosztály vesz részt a szakkörökön. A tavalyi évben a vesszőfonás és papírfonás technikáját sajátíthatták el a résztvevők, majd a szakkör egy kiállítással fejeződött be, ahol saját alkotásaikat mutatták meg az érdeklődőknek. Az idei évben szövés és hímzés szakkörök indultak.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Idősebb korosztály esetében egy rendkívül kiszolgáltatott munkaerő-piaci csoportról beszélünk, ezért lehetséges a velük szembeni diszkrimináció előfordulása, bár településünkön konkrét esetről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

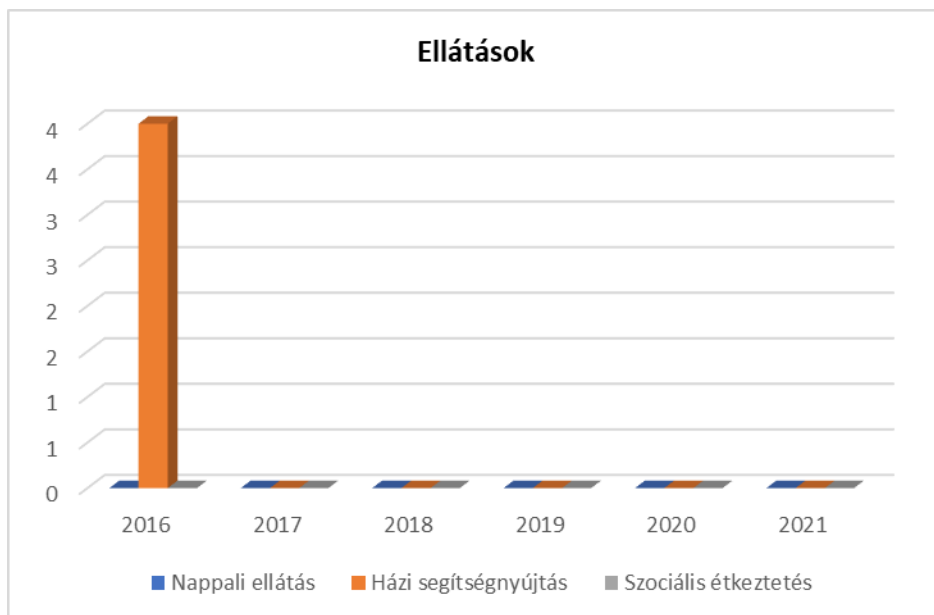
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése a hetente egy alkalommal rendelő háziorvos által biztosított.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	152	0	4	0
2017	151	0	0	0
2018	156	0	0	0
2019	169	0	0	0
2020	168	0	0	0
2021	167	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Településünkön az idősök számára a kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a Könyvtár biztosítja. A Művelődési ház leromlott, korszerűtlen állapota miatt jelenleg sajnos egyre kevésbé használható. Nagy szükség lenne a felújítására, mert a visszajelzések alapján nagy igény lenne a fűtési szezonban is programokat szervezni, rossz idő esetén nem csak szabadtéri rendezvényen találkozhatnak az idősök a fiatalabb generációval.

c) idősök informatikai jártassága;

Jelenleg a világban, így hazánkban is informatikai forradalom zajlik. A megfelelő információkhoz, hírekhez való hozzájutáshoz hasznos a megfelelő tudás megszerzése, az ehhez szükséges eszközök kezelésének elsajátítása.

Az idős emberek igényét az informatikában való alapszintű jártasságra tanfolyamok szervezésével tudjuk kielégíteni. Az elmúlt néhány évben részükre ingyenes informatikai kezdő és haladó képzést indított az önkormányzat pályázati forrásból., ahol az érdeklődő idősök az online ügyintézésel kapcsolatos ismereteket és a világhálón való kommunikációt tudták elsajátítani. Napjainkban már sok idő ember rendelkezik okostelefonnal, internethozzáféréssel

d) a generációk közötti programok.

A településen fontosnak tartjuk a generációk közötti kapcsolatot. A legtöbb rendezvényünkön fiatalok és idősök egyaránt részt vesznek, nagyobb rendezvények esetén kiveszik részüket a lebonyolításban is. Szükség lenne a Művelődési Ház felújítására, korszerűsítésére, ahol még több helyi rendezvény kerülhetne lebonyolításra, mely tovább erősítené a kapcsolatot a generációk között. Ugyanez elmondható a falu központjában elhelyezkedő Fő térről is. Új padok elhelyezésével, közösségi terek kialakításával több olyan programot tudna szervezni az önkormányzat, ahol az idősök és a fiatalok kapcsolódni tudnak egymással.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kimondottan csak az idősöknek szóló programok nincsenek településünkön, mert a Művelődési Ház állapota nagyon leromlott, viszont az önkormányzat az idősök társadalmi megbecsülését azzal fejezi ki, hogy évente Idősök Napja alkalmából az önkormányzat dolgozói személyesen látogatják meg és jelképes ajándékkal köszöntik a 70 év felettieket. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik olyan programokat, előadásokat, foglalkozásokat szervezni, amin az idősebb korosztály is kikapcsolódhat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nehéz a szakrendelésekre eljutni	falubusz
idősöknek szóló programok hiánya	Művelődési Ház felújítása
Számítógép/internet biztonságos használatához nem elegendő információ	Előadás, tanfolyam

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

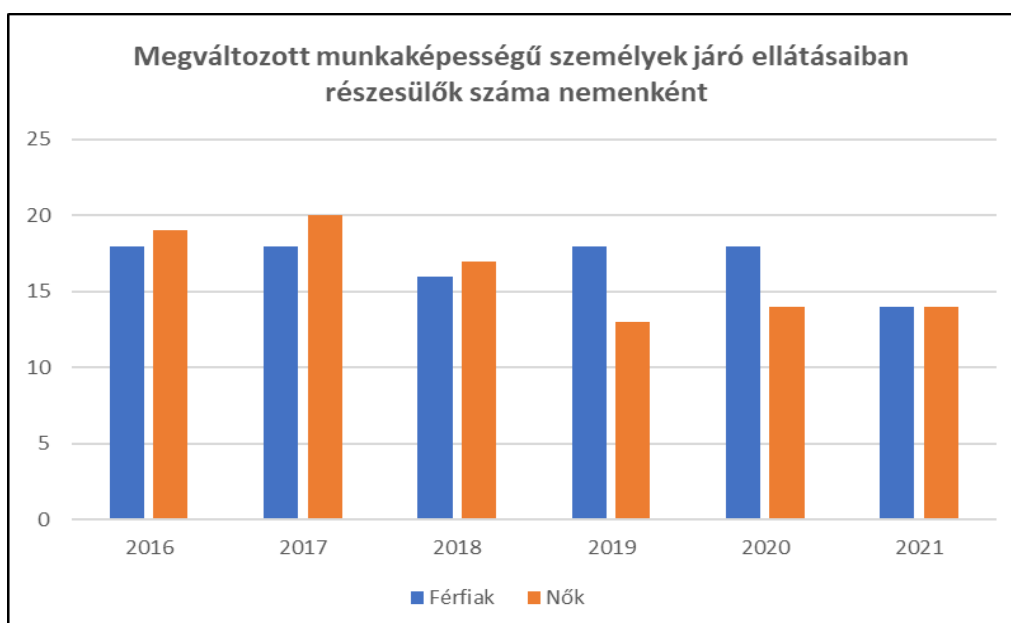
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatal, oktatási intézmények, művelődési ház, könyvtár, orvosi rendelő akadálymentesítettek.

A fogyatékos személyek számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú rendezvények látogatása biztosított. Parkolás nem okozhat gondot, a mozgáskorlátozottak részére. Gondot okozhat az önkormányzati tulajdonú járdák és a nem portalanított közutak leromlott állapota. A járdák állapotának javítása, felújítása a lehetőségekhez mérten folyamatos, mint önkormányzati feladat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	18	19	37
2017	18	20	38
2018	16	17	33
2019	18	13	31
2020	18	14	32
2021	14	14	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;
 Fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 15-16.§-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés –jogszabályban meghatározottak szerint– támogatásban részesíti.
- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
 Bárki számára elérhető honlap: „érték vagy” álláskereső portál felületén regisztrációt követően az adott fogyatékosági típusra szabottan, az egyéni képességeket figyelembe véve, a környező településekre található munkáltatók által kínált munkalehetőségek alapján is lehetséges munkavállalás.
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
 Nincs tudomásunk ilyen jellegű problémáról.
- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.
 A Fecske program alapvető feladata, hogy segítse a fogyatékos családtagjával magára maradt családokat azáltal, hogy a fogyatékos családtag számára otthoni felügyeletet, illetve kísérést biztosít. A szolgáltatás végső célja a fogyatékos családtagot gondozó családok társadalmi és gazdasági aktivitásának növelése.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az Önkormányzat napi egyszeri meleg étkezési lehetőséget biztosít annak, aki a mozgásában korlátozott, krónikus, vagy akut megbetegedése, fogyatékosága miatt önmaga ellátásáról részben vagy teljesen gondoskodni nem tud, vagy a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján fogyatékosági támogatásban részesül.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
A fogyatékkal élő személyek számára számos pénzübeli és természetbeni ellátási, támogatási forma, illetve kedvezmény igénylehető. (Fogyatékosági támogatás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, közlekedési kedvezmény, a parkolási igazolvány, akadálymentesítési támogatás, magasabb összegű családi pótlék folyósítható a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékosgyermek után.
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatal, oktatási intézmények, művelődési ház, Könyvtár, orvosi rendelő akadálymentesítettek.
- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
Településünkön az összes intézmény akadálymentesített. A fogyatékos ember alapvető joga, hogy hozzájusson a közérdekű, valamint a jogai gyakorlásához szükséges információhoz. Az e-közigazgatás kiépítésével, szolgáltatás bevezetésével az önkormányzat növelné az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét is.
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;
A munkahelyek többségénél megoldott az akadálymentesítés.
- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
Többségben akadálymentesítettek.
- f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye stb.);
A közlekedéssel kapcsolatos törvényi szabályozás is arra irányul, hogy a közlekedési eszközök, utasforgalmi létesítmények, illetőleg az ezekhez tartozó jelző és tájékoztató berendezések a különféle fogyatékosággal élő személyek által biztonságosan használhatóak legyenek.
- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
A fogyatékosággal élő személyeket minden területen igyekszünk segíteni, amennyiben szükség van rá, de jelenleg nincs tudomásunk ilyen jellegű problémáról.

7.4. Fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Tekintettel arra, hogy a fogyatékosággal élő személyekről kevés adatunk van, ezért a sajátos igények kielégítéséhez nem tudunk megfelelő olyan programokat szervezni, amelyek illeszkedhetnének a célcsoportokhoz.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem tudunk ilyen jellegű problémáról a településen.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Több célcsoportot érintő, településszintű feladatok	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
saját autóval nem rendelkezők nehezen jutnak el vásárolni, szakrendelésekre	falubusz
közösségi tér hiánya	Művelődési Ház és Fő tér felújítása
utak, járdák állapota	utak, járdák felújítása
közvilágítás korszerűtlensége	energiatakarékos közvilágítás
Polgármesteri Hivatal épülete, berendezése rossz állapotú, elavult, nem korszerű	Polgármesteri hivatal korszerűsítése, felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Mogyorósbányán mindössze néhány civil szervezet működik, de erős az összefogás, példaértékű a civilek jelenléte a település kulturális, művelődési életében. Számos községi rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom, illetve saját programokat, rendezvényeket is szerveznek.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezettségéről nem állnak adatok rendelkezésünkre.
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
Mogyorósbánya Község Önkormányzata és a Mogyorósbánya Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata kölcsönösen támogatják egymás munkáját, a közös célok elérése érdekében megteszik

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
A Magyar Köztársaság kisebbségpolitikájának alapeleme, hogy a területén élő kisebbségi közösségeket államalkotó tényezőként, nyelvüket és kultúrájukat az egész országot gazdagító elemként ismerte el. Országunk minden, az Országgyűlés, a központi kormányzat és az államigazgatás rendelkezésére álló eszközzel segíti a kisebbségekhez tartozók identitásának megőrzését és átörökítését. Mogyorósbánya Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata támogatja a helyi önkormányzati és civil csoportok, valamint az óvoda és általános iskola rendezvényeit, nagy elkötelezettséggel a helyi közélet támogatója. Együttműködési megállapodás keretében a törvényi feltételeknek megfelelően a helyi önkormányzattal közösen ápolják a nemzetiségi hagyományokat.
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában; nem releváns

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program akciótervét. Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő testület elé terjesztik. A képviselő testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni. Az esélyegyenlőségi program előkészítésébe, áttekintésébe, valamint felülvizsgálatába esélyegyenlőségi szakértőt kell bevonni.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
Az esélyegyenlőségi program előkészítése során az adatgyűjtésre nagy hangsúlyt fektettünk, szoros együttműködésben az egészségügyi dolgozókkal, a szociális szolgáltatásokat nyújtó, a köznevelési és közművelődési intézmények és a nemzetiségi önkormányzat is.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Mindenki számára elérhetővé válik a HEP a község hivatalos honlapján. Az határidőket figyelembe véve az intézkedési terv megvalósításának nyomon követése megtörténik, nyílt képviselő-testületi üléseken beszámolók keretein belül a megvalósítás ellenőrizhető.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	a településen nincs ilyen jellegű probléma	-
Gyermekek	fejlesztő pedagógus hiánya	szociális bérlakás létesítése a munkaerő számára
Idősek	Számítástechnikai és biztonságos internethasználattal kapcsolatos ismeretek hiánya	Informatikai alapismeretek biztosítása
Nők	Gyermekek napközbeni elhelyezése, munkába való visszatérés	Nyári táborok megszervezése
Fogyatékkal élők	nincs ilyen probléma a településen	-
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	- saját autóval nem rendelkezők nehezen jutnak el vásárolni, szakrendelésekre - ismeretek hiánya az egészséges életmódról, szűrőprogramok hiánya - közösségi tér hiánya - utak, járdák állapota - közvilágítás korszerűtlensége - Polgármesteri Hivatal épülete, berendezése rossz állapotú, elavult, nem korszerű	- falubusz - Egészségnap megszervezése - Művelődési Ház és Fő tér felújítása - utak, járdák felújítása - energiatakarékos közvilágítás kialakítása - Polgármesteri hivatal korszerűsítése, felújítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyei egyenlők.
 Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőket motiváljuk, segítsük.
 Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészségét, jövőjét.
 Folyamatosan odafigyelünk az idősek biztonságára, társadalmi megbecsülésére.
 Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot.
 Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjaira.

2.Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Egészségnap	Kevés információ a lakosság körében az egészséges életmódról. Szűrőprogramok hiánya.	sport népszerűsítése, egészségtudatos életre nevelés, szűréseken való részvételi arány növelése	rendezvényterv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	előadások megszervezése az egészséges életmód kialakításával kapcsolatban, szűrőprogramok megszervezése	Védőnő és gyermekorvos, önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	részvételi arány értékelése, szűrővizsgálatok eredményeinek összevetése	pénzügyi, önkéntesek, civilek, egyesületek	hosszú távú fenntarthatóság	nem releváns
2	Falubusz	Az autóval nem rendelkezők és az idősök nehezen jutnak el szakrendelésre, gyógyszerárba.	Falubusz beszerzése	Pályázati kiírások figyelemmel kísérése, pályázati források, költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Pályázati források figyelemmel kísérése, falubusz beszerzése	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rászorulóknak elégedettsége	Pályázati és önkormányzati forrás	Anyagi, tárgyi és humán feltételek meglététől függ hosszútávon a fenntarthatóság	nem releváns
3	Művelődési Ház	Közösségi tér hiánya, programok zárt térben történő lebonyolítása.	Beltéri programok, rendezvények, szakkörök lebonyolítása biztonságos, korszerű épületben.	Rendezvényterv.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Nemzeti Fejlesztés	Pályázati kiírások figyelemmel kísérése, Művelődési Ház felújítása, korszerűsítése	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Lakossági visszajelzések.	Pályázati források.	Anyagi, tárgyi és humán feltételek meglététől függ a hosszútávú fenntarthatóság.	nem releváns

4	Szabadtéri közösségi tér	Szabadtéri közösségi tér, szabadtéri színpad, térzene, koncertek, iskolai, óvodai előadások megszervezése, Fő tér korszerűsítése, átépítése.	A szabadtéri programok, rendezvények biztonságos, korszerű helyen történő lebonyolítása. Fő tér korszerűsítése, átépítése.	Rendezési terv, rendezvényterv.	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati kiírások figyelemmel kísérése, Fő tér átépítése, korszerűsítése.	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Lakossági elégedettség a visszajelzések alapján.	Pályázati források.	Anyagi, tárgyi és humán feltételek meglététől függően hosszútávon fenntartható.	nem releváns
5	Utak, járdák fejlesztése	Néhány út burkolata, sok járdaszakasz rossz állapotú. Van a településen földes út.	A rossz állapotú utak, járdák felújítása, földes utak aszfaltozása.	Rendezési terv	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati kiírások figyelemmel kísérése, utak, járdák felújítása.	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Lakossági elégedettség.	Pályázati források.	Hosszútávon fenntartható.	nem releváns
6	Közvilágítás korszerűsítése	Elavult a közvilágítás, korszerű lámpatestekkel csökkenthetők a kiadások.	Településszintű rezsidíjak csökkentése.	Pályázati dokumentáció.	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati kiírások figyelemmel kísérése, közvilágítás korszerűsítése.	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Alacsonyabb rezsidíjak.	Pályázati források.	Hosszútávon fenntartható.	nem releváns
7	Polgármesteri Hivatal felújítása	Biztonságos, korszerű hivatali helyiség kialakítása szükséges.	A Polgármesteri Hivatal épületén nyílászárók cseréje, hőszigetelés, tetőcsere, fűtés korszerűsítés, mosdó felújítása, korszerű bútorok beszerzése.	Pályázati dokumentáció.	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati kiírások figyelemmel kísérése, az épület felújítása, korszerűsítése.	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Ügyfelek elégedettsége a visszajelzések alapján.	Pályázati forrás.	Anyagi, tárgyi és humán feltételek meglététől függően a hosszútávú fenntarthatóság.	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Úszásoktatás	nincs helyben uszoda	minden érintettnek lehetőséget teremteni a részvételre	önkormányzati intézmények felmérése	Nemzeti Fejlesztés 2030	önkormányzati és intézményvezetők Alapítványi buszok a szállítást megoldják	intézményvezetők	2028. 12. 31. (vasárnap)	kedvezőtlen helyzetben lévő családok esélyének mérhető javulása	humán és pénzügyi	folyamatos tevékenységgel biztosítható	nem releváns
2	Nyári táboroztatás	Intézmények nyári szüneteiben nincs	kiskorú gyermekek	rendezvényterv	„Legyen jobb a gyermekeknek”	nyári tábor megszervezése,	Önkormányzat	2028. 12. 31.	szabadidős programok	humán és	folyamatos	nem releváns

		napközbeni ellátás.	szünetidejének tartalmazas eltöltése		Nemzeti Stratégia (2007-2032)	közösségi tér biztosítása		(vasárnap)	felmérése	pénzügyi	tevékenység	
3	Szociális bérlakás	Fejlesztő pedagógus, szakemberhiány megszüntetése, lakhatás biztosítása.	A szakemberhiány megszüntetése, lakhatás biztosításával.	Pályázati források figyelemmel kísérése, költségvetés	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Pályázati források figyelemmel kísérése, szociális bérlakás létesítése	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Munkaerő motivációja.	Pályázati és önkormányzati forrás, tárgyi és anyagi feltételek	Anyagi, tárgyi és humán feltételek meglététől függ a hosszútávú fenntarthatóság.	nem releváns
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Szociális szolgáltatási koncepció	Házi segítségnyújtás hiánya.	Minden rászoruló idős ember ellátást kapjon.	önkormányzat szociális adatbázisa	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	adatgyűjtés és elemzés a településen	jegyző, szociális előadó	2028. 12. 31. (vasárnap)	Ügyfelek visszajelzése.	Pályázati források, költségvetés.	hosszú távú fenntarthatóság	nem releváns
2	Idősök napjának megszervezése	Sok az egyedül élő idős ember, társadalmi megbecsülés erősítése.	70 éven felüliek méltó köszöntése az önkormányzat részéről, megbecsülés erősítése	önkormányzat költségvetése, Közalapítvány Alapító Okirata	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	adatgyűjtés népszerűségi adatokból	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	a rendezvényen való részvétel arányának évenkénti emelkedése	ÖNK költségvetés, Szlovák NÖK és civilek támogatása	hosszú távú fenntarthatóság	nem releváns
3	Számítógép/internet biztonságos használata	Az idősök nem ismerik az internet veszélyeit, hiányos a számítástechnikai tudásuk.	Megismertetni az idősökkel a számítástechnikai eszközök- és az internet biztonságos használatát.	Pályázati kiírások	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Pályázati kiírások figyelemmel kísérése, számítástechnikai tanfolyam lebonyolítása.	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Résztvevők elégedettsége.	Pályázati források, költségvetés.	Anyagi, tárgyi és humán erőforrások meglétének függvényében hosszútávon fenntartható.	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

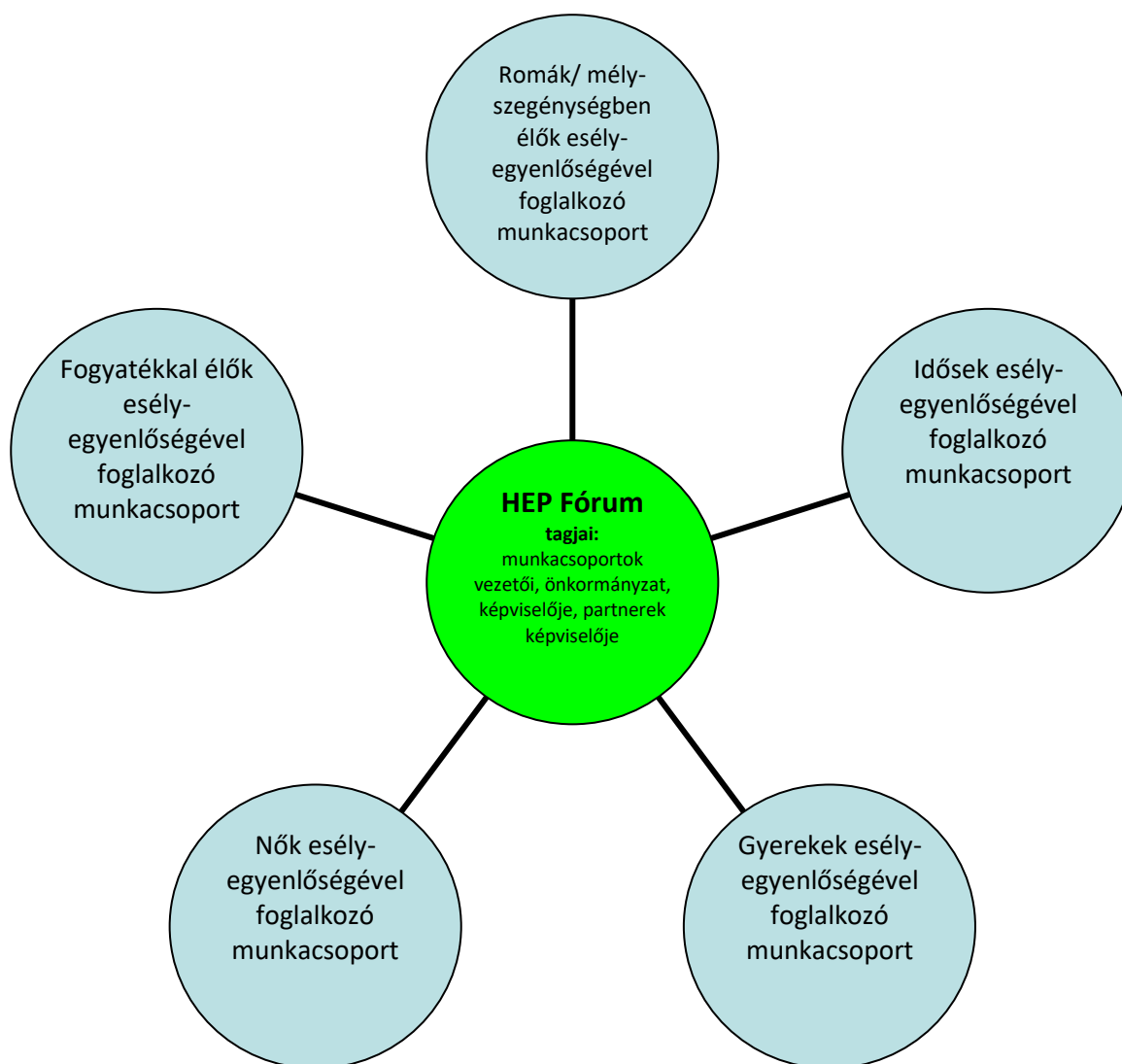
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Mogyorósbánya Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mogyorósbánya Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA